

Zorg&Techniek

editie 036 (september-oktober-november 2022) - jaargang 10 - verschijnt driemaandelijks

- 06 | Dossier: Keuringen & Onderhoud
- 14 | UZ Gent: good practices & lessons learned
- 20 | Lid in de kijker: techniek en numismatiek

Top Jobs in de zorg

KANDIDAAT?

Upload nu gratis jouw CV!

ZORGORGANISATIE?

Plaats nu jouw vacature online!

WWW.TOPJOBSINDEZORG.BE
EEN GLOEDNIEUW
JOBPLATFORM

TOPJOBSINDEZORG.BE IS EEN JOBSITE WAAR
ZORGWERKGEVERS EN SOLLICITANTEN ELKAAR KUNNEN VINDEN

Meer info:
Hallo@zorgmagazine.be

Inhoud.

06

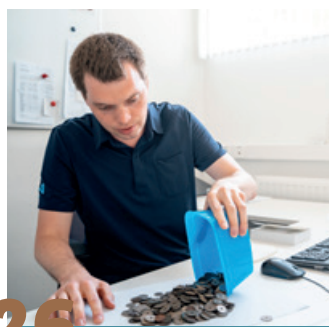
Onderhoud & Keuringen

Een belangrijke verantwoordelijkheid van de technici in grote én kleine zorgorganisaties is het onderhoud van de technische installaties en de verplichte keuringen. Zorg & Techniek ging zijn oor te luisteren leggen bij de collega's van Prebes, keek naar de juridische verantwoordelijkheid, en sprokkelde inzichten en lessons learned.

14

UZ GENT

26

LID IN DE KIJKER

32

FIETSTOCHT IN BREE

- 18** “Een basisopleiding BA4 voor zorgpersoneel is geen overbodige luxe”
- 21** Kinderopvang Klein & Wijs: Investering in warmtepompen en BEO-veld maakt gas overbodig
- 24** Oud-lid in de kijker: Lucien Wullaert

ZORG & TECHNIEK

Zorg&Techniek is een uitgave in samenwerking met ZORG.tech

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Kobe Hervent
Matisse Caron
+32 9 243 54 50
sales@zorgmagazine.be

PREPRESS EN DRUK

Perka

REDACTIERAAD

Eddy De Coster
Martin Claeys
Roger Albertijn
Ann Vandycke
David Carette
Patrick Hansoul

Rosalie van Hoof
Timothy Vermeir
Wieland De Hoon
Hilde Pauwels

OPLAGE

4225 exemplaren postbedeeld

DOELGROEP & VERSPREIDING

De algemene en technische directies van de Vlaamse zorginstellingen, producenten & toeleveranciers, studie- en architectenbureaus en de leden van ZORG.tech

ABONNEMENT

€ 40,00 per jaar

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

ZORG Magazine BV
Amelia Earhartlaan 19 bus 301
9051 Sint-Denijs-Westrem

Overname van artikels en illustraties, geheel of gedeeltelijk, alleen na schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever en ZORG.tech kunnen nooit verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van advertenties en content reportages.

LANCOM

SYSTEMS

Bescherming van patiëntgegevens begint bij het netwerk

Er verschijnen regelmatig berichten over cyberaanvallen op zorginstellingen. Zo werd in mei van dit jaar de Belgische zorggroep Vivalia opgeschrikt door ransomware-aanvallen. Eerder werden het CHwapi-ziekenhuis in Doornik en het Heilig Hartziekenhuis in Mol getroffen. Het is dan ook geen verrassing dat de zorgsector het vaakst geviseerde doelwit in België is, met gemiddeld 215 pogingen per dag.

Zorginstellingen hebben hun netwerken en apparaten constant nodig om data te delen tussen medisch personeel én zodat levensbelangrijke apparatuur blijft werken. Denk bijvoorbeeld aan elektronische patiëntendossiers of digitale monitoringssystemen. Al deze data maakt de sector een aantrekkelijk doelwit voor cybercriminelen. Maar als criminelen patiëntgegevens weten te stelen, kunnen de gevolgen rampzalig zijn. Tegelijkertijd is digitalisering de sleutel tot efficiëntere zorg.

CENTRAAL NETWERKBEHEER

Maar hoe kan digitalisering in de zorg veilig gebeuren? Het antwoord op deze vraag begint bij het netwerk. Het netwerk vormt de basis voor de veilige verwerking en uitwisseling van medische gegevens. Om gegevensdiefstal te voorkomen, is het cruciaal dat alle netwerkcomponenten in een zorginstelling voldoen aan de meest recente beveiligingsnormen en altijd up-to-date zijn. Lange tijd betekende dit dat routers, switches en firewalls handmatig werden geconfigureerd. Met netwerkoplossingen van LANCOM Systems worden configuraties en updates via een centraal, cloud-gebaseerd netwerk met enkele klikken automatisch naar alle componenten uitgerold.

ALLES IN BEELD

Vooral instellingen met meerdere vestigingen profiteren van een cloud-gebaseerd netwerk. Hoe complexer een netwerk, hoe lastiger het is om aan de regelgeving te voldoen. Bij cloud-gebaseerde oplossingen, zoals de LANCOM Management Cloud, worden alle configuraties centraal beheerd en zo nodig aangepast. Dit voorkomt dat ontbrekende updates of oude componenten de beveiliging in gevaar brengen. Beveiligingsbeleid wordt centraal via het cloud-platform ingesteld en op alle apparaten

geïmplementeerd. Bovendien wordt elke externe poging om toegang te krijgen tot het netwerk geregistreerd, zodat potentiële hackers snel worden opgespoord.

GEGEVENSBESCHERMING

De voordelen van een cloud-gebaseerd netwerk voor onderhoud en beveiliging liggen dus voor de hand. Maar hoe zit het met de gegevensbescherming van werknemers en patiënten? Volgens de AVG moeten gegevensverwerkende instellingen garanderen dat persoonsgegevens niet terecht komen bij landen die geen adequaat niveau van gegevensbescherming kennen. Dit maakt Europese netwerkpartijen zoals LANCOM, die voldoen aan de strenge Europese regelgeving, een veilige keuze in termen van gegevensbescherming.

Wilt u meer te weten komen? Bezoek ons dan tijdens het seminarie ICT & Digitalisering in de Zorg op 27 september in Gent of neem contact op met het lokale LANCOM-team.

Ajin Ku, Country Manager Benelux
ajin.ku@lancom.eu
+31620187982

ERIK VAN DE WAUWER

Voorzitter ZORG.Tech

**BESTE LEDEN VAN ZORG.TECH,
BESTE LEZERS,**

In Zorg & Techniek focussen we vaak op nieuwbouwprojecten. We tonen hoe we gebouwen die niet meer voldoen afbreken om er een state-of-the-art nieuwbouw in de plaats te zetten (zie ook het indrukwekkende project in de kijker in dit tijdschrift). We beschrijven hoe we de technieken van weleer vervangen omdat ze niet meer van deze tijd zijn en leggen uit hoe de actualiteit en noden van vandaag de gebouwen van morgen mee vormgeven. En geef toe: als technisch verantwoordelijke leest u graag over de nieuwste technologieën, de moderne trends, de mogelijkheden die op ons afkomen. Toch?

Maar wie bouwt, moet ook onderhouden. Wie verantwoord – of misschien beter: duurzaam – met al die nieuwe gebouwen en technieken wil omgaan, moet ook tijd en energie investeren in het onderhoud ervan. Daar focussen we in deze Zorg & Techniek op: het onderhoud dat verplicht en/of nodig is, en de keuringen die op papier zetten dat u aan uw verplichtingen hebt voldaan. Het is complexe materie, en misschien minder sexy, maar daarom niet minder belangrijk.

Oorspronkelijke wilde de redactie ook de 'definitieve lijst van alle noodzakelijke onderhouden en wettelijke keuringen in de zorgsector' in deze Zorg & Techniek opnemen. Al snel bleek die oprechte ambitie praktisch onuitvoerbaar. U zou geen tijdschrift in handen hebben, maar een boek waarin u telkens moet kijken wat voor uw gebouw en organisatie van toepassing is, met referenties naar wetten en decreten, met minimale verplichtingen en best practices. Nuttiger lijkt ons dan de tip die wij kregen van een collega technisch verantwoordelijke: 'we gebruiken de lijst van onze keuringspartner, maar gaan telkens wél na of de keuring wel degelijk verplicht is'. Het lijkt me prima advies.

Prebes als helpdesk voor de interpretatie van nieuwe wet- en regelgeving

Informatiedoorstroming en kennisdeling tussen technische diensten en preventieadviseurs is van cruciaal belang. Prebes, de Beroepsvereniging van preventieadviseurs, tracht die kruisbestuiving te stimuleren. Richtlijnen, studiedagen, opleidingen en nuttig naslagwerk dragen daartoe bij. “Al kan je een groot ziekenhuis als UZ Leuven niet vergelijken met een kleinschalig woonzorgcentra waar de preventieadviseur meerdere taken combineert”, zegt Herman Devriese, projectgroepslid Zorginstellingen.

Herman Devriese is diensthoofd Preventie en Milieu in UZ Leuven. Hij is al vijftien jaar lid van de Prebes-projectgroep Zorginstellingen. “Een incident met elektriciteit in een ziekenhuis - waar laag- en hoogspanning courant aanwezig zijn - is potentieel levensgevaarlijk voor medewerkers”, zegt hij. “Ook met het oog op patiëntveiligheid mag je niets aan het toeval overlaten. Medewerkers lopen risico, maar kunnen ook risico’s veroorzaken. Daarom is veilig omgaan met en het beheren van elektrische installaties essentieel. Ook de transitie van oudere naar vernieuwde en veilige installaties hoort daarbij.”

OPLEIDINGEN, MODULES, NETWERKEVENTS

Voor veel preventieadviseurs is Prebes een lichtbaken. De vzw zorgt voor duidelijkheid en heldere informatie. Het is een kenniscentrum dat wetgeving in documenten deelt, maar ook nieuws rond veiligheid, interessante opleidingen, studiedagen, netwerkevents enzovoort. “Wie lid is, krijgt informatie over de nieuwe wetgeving, die op maat van de organisatie kan toegepast worden”, legt collega Dirk Wynants, voorzitter projectgroep Elektriciteit bij Prebes, uit. “Er worden geregeld opleidingen ingericht. Voorbeelden zijn BA4 en BA5 laagspanning/hoogspanning, keuringscoördinator of verplichte keuringen voor liften, elektrische installaties en drukapparatuur.”

Die taak als lichtbaken neemt Prebes tenslotte serieus.

Zo wordt vier keer per jaar de PreNNe georganiseerd. Dat is een netwerkevent waar modules worden gegeven door verschillende projectgroepen. “Dat zijn er in totaal meer dan tien”, vertelt Wynants. Behalve zorginstellingen en elektriciteit, zijn er de werkgroepen brand, ergonomie, transport, risicobeheer... “Daarnaast zijn er de provinciale besturen. Voor de leden zijn er gratis studiedagen waarop experts van externe diensten en keuringsorganismen of interne preventieadviseurs dan bijvoorbeeld komen spreken over risicoanalyses van elektrische installaties.”

Die brede waaier biedt meerwaarde, vindt Devriese, want kennis van de Codex (Wet Welzijn) is vatbaar voor interpretatie. “Dan telt de geest van de wet.” Ook daar treedt Prebes op als vraagbak voor toelichting bij de wetgeving. “Ook in de contacten tussen onze werkgroep en de overheid komen we zo tot juiste interpretaties. Heel belangrijk bij de opbouw van een dynamisch risicobeheer.”

NORMEN EN REGELGEVING

Om een voorbeeld te geven van die regelgeving, haalt Dirk Wynants het in juni 2020 vernieuwde en in voege getrede AREI aan. “Met Prebes brachten we via modules alle wijzigingen in beeld. Het uitgebreide AREI leidt tot nieuwe aandachtspunten zoals de BA4 en BA5 opleidingen en hoe je die implementeert in je organisatie.”

Met Prebes brachten we via modules alle wijzigingen van het AREI 2020 in beeld.

DIRK WYNANTS

voorzitter projectgroep Elektriciteit bij Prebes

Andere topics waar Prebes rond werkt, zijn de veiligheids- en kritische installaties - de nieuwe naam voor vitale installaties. "Ook risicoanalyses van elektrische installaties is een topic dat leeft. We geven verder nog specifieke modules over keuringen: hoe kan je best opmerkingen en inbreuken interpreteren? Wat met de periodiciteit?"

"Een ander punt voor de werkgroep zorginstellingen is nog dat in veel ziekenhuizen T013 wordt toegepast", vult Dirk Wynants aan. "T013 is geen norm en ook niet wettelijk verplicht, maar wel een code van goede praktijk over hoe je elektrische installaties in de medische ruimte opbouwt. De werkgroepen rond het AREI willen T013 alvast in hoofdstuk 7 van het AREI schuiven. Je kan T013 opnemen in de lastenboeken en opleggen aan studiebureaus en ontwerpers. T013 is samen met het AREI ook een basis voor keuringen." Het spreekt voor zich dat ook de machinerichtlijn belangrijk is. "Alle machines moeten aan Europese CE regelgeving voldoen. Belangrijk als je zelf aanpassingen uitvoert."

Wie aan het begin van zijn carrière als preventieadviseur staat, kan terecht bij de basismodule elektriciteit. Toch benadrukt Devriese dat kennis en kunde opbouwen belangrijk, maar niet altijd evident is. "Een groot ziekenhuis

als UZ Leuven kan je niet vergelijken met een kleinschalig woonzorgcentrum waar de preventieadviseur verschillende taken combineert. Op de netwerkevents zien we gelukkig veel collega's uit alle types zorginstellingen - en nu gelukkig ook weer fysiek."

ONMISBARE TECHNISCHE SUPPORT

Het belang van een doorgedreven kruisbestuiving tussen techniek en preventie benadrukt ook Jo Carron, diensthoofd technische dienst & ICT bij Sint-Lievenspoort vzw, bestuurslid van ZORG.tech en provinciaal bestuurslid van Prebes vzw West-Vlaanderen. "Onze preventieadviseur is van opleiding psycholoog. Hij is dus vooral beslagen in de psychosociale belasting op het werk, minder in technische materie zoals liften, elektrische installaties of keuringen", zegt Carron. "De technische dienst neemt uitvoerende taken en periodieke controles op zich, zoals de juiste staat en bewegwijzering van evacuatiewegen, controles van branddeuren, periodiek visueel nazicht van de hoogspanningscabine of legionellastaalnames. In dat laatste geval gaat er een techniekier mee met de externe medewerker. Technische dienst en preventie zijn dus inderdaad nauw vervlochten."

“

Prebes is voor preventieadviseurs een vraagbaak voor toelichting bij de wetgeving.

HERMAN DEVRIESE

diensthooft Preventie en Milieu
UZ Leuven

Per bedrijf bestaan grote verschillen op het vlak van aanwezige expertise, stelt Carron. “Mijn inschatting is dat er binnen mijn eigen technische vakgebied voldoende aandacht is voor preventie, welzijn, ergonomie, veiligheid... Binnen de technische diensten in de zorg komen we veel in aanraking met keuringen en veiligheid, waardoor zeker de technisch leidinggevenden goed weten wat preventie allemaal omvat. Maar zoals Herman Devriese al aangaf, zijn er andersom heel wat instellingen waar de preventieadviseur enkel de basisopleiding heeft gevolgd en nog een andere functie heeft.”

PROJECTGROEP DOCUMENTEN: NASLAGWERK

Voor die basisopleidingen komt de kennisdatabank van en voor preventieadviseurs bij Prebes in beeld, via de projectgroep Documenten waarvan Jo Carron voorzitter is. “Wij maken documenten voor de preventieadviseur die ook bruikbaar zijn voor de technikers. Eén voorbeeld is het document visueel nazicht van hoogspanningscabines. Technikers kunnen daarmee checks uitvoeren op basis van de Prebesrichtlijnen. Bij de projectgroep Documenten kan je ook terecht voor het veilig gebruik van gereedschappen of indienststellingen, checklijsten... die algemene richtlijnen worden door elke organisatie vertaald naar de eigen noden.”

Met meer dan 7000 leden over heel Vlaanderen is het potentieel voor specifieke kennisdeling groot. “Onze projectgroep heeft intussen 275 documenten geüpload”, benadrukt Carron. “We registreren dagelijks toch een 100-tal clicks op die documenten. Is er tijdens een studieavond een bepaald document relevant, dan wordt dat daar voorgesteld. Het aantal clicks gaat tot een dag of twee na een studieavond steil omhoog. Ook bijscholings- en netwerkmogelijkheden zijn er volop. Naast BA4 en BA5 is er ook de basisopleiding preventieadviseur. We ondersteunen

opleidingscentra als Syntra die niveau 2 en 1 inrichten. Zo kan je een bijscholing deels betalend aanvullen met gratis studieavonden die provinciaal worden ingericht, met aansluitend een bedrijfsbezoek en een netwerkmoment.”

De aanpak van Prebes en van ZORG.tech vertoont raakvlakken. “We hebben al gezamenlijke activiteiten ondernomen”, blikt Jo Carron terug. “Binnen het bestuur van ZORG.tech ben ik contactpersoon voor Prebes en binnen Prebes is er de projectgroep Zorginstellingen waar ik samen met Herman Devriese deel van uitmaak. Daar probeer ik de kruisbestuiving met ZORG.tech te stimuleren. Half juni hielden we met ZORG.tech een studieavond rond elektrische voertuigen in Gent, met Prebes West Vlaanderen organiseren we in oktober een studiedag rond hetzelfde thema. Omgekeerd hield Prebes een studiedag rond hetzelfde thema gepland eind september bij DUCO in Veurne. Ook via de site van ZORG.tech proberen we Prebes te promoten. Hou dus zeker de kalender – nationaal en provinciaal – in het oog.”

Nieuw

CONTENT REPORTAGE

Akura 44

A new dimension of flexibility

Akura 44: flexibiliteit met veiligheid

Maximale flexibiliteit met een mechanisch sluitsysteem - EVVA maakt dit mogelijk met het nieuwe mechanische toegangssysteem Akura 44. EVVA, een bedrijf dat bekendstaat om zijn vele innovaties en patenten, stelt Akura 44 voor, een nieuwe technische mijlpaal voor mechanische toegangssystemen. Hiermee wordt vooral uitstekend voldaan aan de eisen voor veiligheid, flexibiliteit en investeringszekerheid in de moderne woningbouw. Zo sluit de speciaal ontwikkelde korte cilinder met zes actieve en tien passieve blokkeerstiften in de cilinder geen enkel compromis bij de planning en veiligheid van het sluitsysteem. Optioneel kan de sleutel ook worden uitgebreid met magneettechnologie. De doordachte EVVA-innovatie beschermt tegen ongeoorloofd 3D-printen met behulp van de beproefde magneettechnologie van EVVA.

VAN ELEKTRONICA TOT UITBOORBEVEILIGING

Omdat EVVA bij alle productinnovaties streeft naar de mogelijkheid om elektronica en mechanica te combineren, kan deze nieuwe mechanische innovatie ook worden gecombineerd met EVVA-elektronica. De bijbehorende combisleutel maakt het vergrendelen van zowel elektronische als mechanische deurcomponenten mogelijk en daarmee de controle van wie waar en wanneer naar binnen en buiten gaat. De klassieke hevelcilinder voor brievenbussen kan heel eenvoudig in het sluitsysteem worden geïntegreerd. Bovendien heeft Akura 44 ook hangsloten in zijn assortiment. De Akura 44-buitencilinder

zorgt voor extra beveiliging bij buitendeuren. Voor elektrisch aangedreven inrichtingen, zoals zonweringen of rolluiken op de begane grond, kan eenvoudig een sleutelschakelaar worden ingebouwd. Alle varianten leveren met Akura 44 uiteindelijk een sleutel voor alles in de woningbouw: de buiten- en binnenomgeving, de elektronische en mechanische deurcomponenten, dankzij de optionele kopieerbeveiliging met variabele veiligheidsniveaus.

NIEUW PRODUCTMERK EN NIEUWE PRODUCTIELIJN

In het kader van deze productinnovatie introduceert EVVA met "Akura" ook een nieuwe merknaam binnen de mechanische productfamilie. De symboliek van het woordmerk weerspiegelt het adjectief "accuraat" en staat voor precisie en het absoluut perfecte, nauwkeurige samenspel van de afzonderlijke onderdelen.

Het innovatieve keersleutelsysteem wordt vervaardigd in de nieuwe productielijn, die in de nieuwe aanbouw van de EVVA-vestiging in Wenen wordt gebouwd. De daardoor voortvloeiende optimalisatie van het productieproces zal het mogelijk maken om in de toekomst de productiecapaciteit van de nieuwe Akura 44-cilinders aanzienlijk te verhogen. Het nieuwe systeem overtuigt daarmee ook door zijn efficiënte en kosten-geoptimaliseerde productie, die op zijn beurt een goede prijs-kwaliteitverhouding mogelijk maakt. In combinatie met de eenvoudige montage, dankzij het volledig nieuwe modulaire systeem met minder componenten voor verschillende lengtes, geeft dit Akura 44 een zeer concurrerende positie, vooral in de woningbouw

En plots bleef de lift hangen: wie is waarvoor verantwoordelijk en wat zijn de juridische gevolgen?

Elektrische infrastructuur is vitaal voor een zorgorganisatie en een storing ligt in een klein hoekje. Hoe beperk je de juridische gevolgen van calamiteiten en wat wanneer keuringen en onderhoudstermijnen niet correct worden nageleefd? En wanneer komt de arbeidsinspectie in beeld?

Organisaties stellen een intern verantwoordelijke aan om de keuringen van elektrische installaties te laten uitvoeren. De keuringen zelf worden uitgevoerd door een erkend organisme (EO) – de keurder. Dat is de formele gang van zaken. Verloopt de samenwerking met de keurder via een raamcontract en is alleen de keurder dan verantwoordelijk voor het goede verloop en de regelmaat van de keuringen?

“De respectievelijke verantwoordelijkheden hangen af van hoe het contract wordt opgesteld”, zegt verzekeringsexpert Rudi Claeys (ook gastprofessor UGent en Universit  de Mons – faculteit ingenieurswetenschappen). “Raamcontracten die worden afgesloten op basis van de wet inzake overheidsopdrachten zijn erg specifiek als het aankomt op wie waarvoor bevoegd is. De verantwoordelijkheid voor het voeren en opvolgen van de procedure ligt bij het bestuursorgaan. Het dagelijks beheer kan die delegeren naar wat heet de leidend ambtenaar, de persoon die nominatief aangeduid wordt door het bestuursorgaan. Die moet ook een mandaat krijgen. Algemeen, of met een omschrijving binnen de raamovereenkomst.”

“In de praktijk heeft wie aangesteld wordt als leidend ambtenaar meestal een algemeen mandaat. Er zijn ook instellingen die niets delegeren, maar een medewerker

aanstellen voor de opvolging en de rapportering. De beslissingen worden dan genomen door het bestuur.”

KEURINGEN EN ‘AANSPRAKELIJKHEID’

Een raamovereenkomst kan afgesloten worden met   n uitvoerder voor bijvoorbeeld vier jaar, maar deelopdrachten (zoals een keuring) moeten afzonderlijk gegund worden. Hoe die gunningen gebeuren, varieert.

“Er zijn drie mogelijkheden”, legt Rudi Claeys uit. “Eén: de directe gunning. Dan wordt de bestelbon geplaatst bij de opdrachtnemer. Twee: een gunning aan meerdere organismen via een cascadesysteem. Drie – maar dat is complex – een gunning aan meerdere opdrachtnemers die bij iedere deelopdracht opnieuw met elkaar in concurrentie gesteld worden, dus een minicompetitie.”

Leasing van liftinfrastructuur ontslaat de organisatie die de liften ter beschikking stelt van patiënten, personeel en bezoekers niet van zijn verantwoordelijkheid, stelt de jurist. “Je mag geen machinerie ter beschikking stellen die niet aan alle normen beantwoordt, ook al besteed je die uit. De eindcontrole berust bij de opdrachtgever die er over moet waken dat er alleen gekeurde toestellen in gebruik zijn.”

Over de gevolgen van ontoereikende keuring en onderhoud is Rudi Claeys duidelijk: “Werd de verplichte keuring niet uitgevoerd, dan betekent dat niet dat de lift niet in bruikbare staat is. Dan is ‘aansprakelijkheid’ niet aan de orde. Om aansprakelijk gesteld te kunnen worden, zijn er drie vereisten: er moet een derdeschadelijsder zijn die de fout, de schade en het rechtstreekse verband tussen de fout en schade kan aantonen. Heeft een element van het ontbreken van de vereiste keuring rechtstreeks aanleiding gegeven tot schade bij het slachtoffer, dan zijn die drie elementen bewezen. De verzekering kan bij een brand niet zomaar een tussenkomst weigeren omdat er geen jaarlijks keuringsattest is van het onderhoud van de brander of het reinigen van de schoorsteen. Tenzij rechtstreeks kan worden aangetoond dat pakweg door het niet reinigen de brand ontstaan is.”

Er moet met andere woorden een rechtstreeks oorzakelijk verband bestaan tussen het niet uitvoeren van de keuring en de schade die erdoor ontstaan zou zijn.

In de praktijk komt zo iets zelden voor. “Zolang het onderhoud correct wordt uitgevoerd, is eigenlijk alles in orde”, besluit Rudi Claeys. “Wel stellen we regelmatig administratieve tekorten vast. Na een eerste verwittiging worden die meestal rechtgezet. Een aandachtspunt zijn tijdelijke installaties die niet geïntegreerd zijn in het intern controlesysteem en dan ook niet altijd aan regelmatige controles worden onderworpen. Ik denk aan niet gecontroleerde werfstoestellen waar, door het gebrek aan tijdige technische controle, de bedrijfszekerheid en dus ook de veiligheid van derden in het gedrang kan komen.”

Een aandachtspunt zijn tijdelijke installaties die niet geïntegreerd zijn in het intern controlesysteem.

KB VAN 9 MAART 2003

Alle types liften die te vinden zijn in zorginstellingen zijn keuringsplichtig (denk aan personenlift, brancardlift, beddenlift, rolstoellift, evacuatielift, brandweerlift), maar de wetgeving onderscheidt drie types liften.

- **Personenlift:** dit zijn alle liften die dienen voor het vervoer van personen
- **Fabriekslift:** liften waar goederen in worden geplaatst en waarbij men de lift niet in de kooi bedient maar buiten de lift oproept of naar een bepaalde verdieping stuurt
- **Goederenlift:** idem als een fabriekslift, maar met een grootte of een kooi die gecompartmenteerd is in compartimenten die geen personenvervoer toelaat.

Voor personenliften in zorginstellingen gelden net als elders de bepalingen van het **KB van 9 maart 2003** over de beveiliging van liften.

Voor personenliften in zorginstellingen gelden net als elders de bepalingen van het KB van 9 maart 2003 over de beveiliging van liften.

Wat zegt dat Koninklijk Besluit? Een werkgever is verplicht om een veilige en gezonde werkomgeving voor zijn werknemers te creëren. De eindverantwoordelijkheid rust altijd bij de werkgever (ook bij leasing). Voor liften moet een werkgever voorzien in onderhoud door een onderhoudsfirma en in periodieke keuring. De goede opvolging kan afgeleid worden uit het dossier van de lift.

De arbeidsinspectie is bevoegd voor alle werkgevers over alle sectoren heen voor een breed gamma aan aspecten die te maken hebben met veilig en gezond werken. Dit gaat van eerder technische items zoals brand- en explosieveiligheid, machineveiligheid, het gebruik van chemische stoffen enzovoort, tot ergonomie op het werk en psychosociale aspecten (welbevinden en omgang met elkaar op de werkvloer). Niet elke werkgever wordt elk jaar geïnspecteerd, maar via het MANCP (multi annual control plan) tracht de arbeidsinspectie gericht een vinger aan de pols te houden.

PERSOONSONGEVAL MET WERKNEMER

Een personenlift wordt beschouwd als een arbeidsmiddel. Enkel voor personenliften komt de arbeidsinspectie

(Toezicht Welzijn op het Werk TWW – FOD WASO) in beeld bij een arbeidsongeval met een werknemer, zij het van de zorginstelling zelf, zij het via de werkgever die het gebouw (of een gedeelte ervan) uitbaat waar de lift is opgesteld, of van een aannemer of onderhoudsdienst in opdracht van de uitbater. Bij een persoonsongeval met een bezoeker of een patiënt zal enkel de FOD Economie het dossier behandelen.

Via een **opmerking** wil een EDTC (de externe dienst voor technische controle op de werkplaats) de werkgever wijzen op een probleem. Er kan bijvoorbeeld sleet op een kabel zitten, maar zonder dat een afkeurcriterium wordt bereikt. Dan wordt de werkgever ervan in kennis gesteld dat de toestand van de kabel op te volgen is. Er is pas een **inbreuk** wanneer bepaalde tekorten een veiligheidsprobleem aan het licht brengen of wanneer er een inbreuk is tegenover de wetgeving.

Bronnen

Codex welzijn op het werk (Boek IV.- Arbeidsmiddelen)

<https://werk.belgie.be/nl/themas/welzijn-op-het-werk/algemene-beginselen/codex-over-het-welzijn-op-het-werk>

ARAB (Algemeen Reglement op de ArbeidsBescherming) pp. artikels 280-281

<https://werk.belgie.be/nl/algemeen-reglement-voor-de-arbeidsbescherming>

Liften gebruikt voor het tillen en verplaatsen van patiënten:

<https://werk.belgie.be/nl/themas/welzijn-op-het-werk/arbeidsmiddelen/hijzen-en-heffen/periodieke-controle-van-patientliften>

Personenliften, gebruikt door publiek en werknemers, vervoer van goederen:

<https://werk.belgie.be/nl/themas/welzijn-op-het-werk/arbeidsmiddelen/personenliften>

SLECHT WERKENDE SYSTEMEN BRENGEN DRINKWATERHYGIËNE IN GEVAAR.

Feit: hernieuwbare energiebronnen beschermen het milieu, maar halen niet de temperaturen die nodig zijn om de drinkwaterhygiëne te garanderen.

Innovatieve oplossingen om de drinkwaterkwaliteit te verzekeren, vindt u op veiga.be/drinkwater

Viega. Connected in quality.

veiga

VelociCalc en VelociCalc Pro multifunctionele ventilatie meters, 96xx (Pro) serie

De VelociCalc is ontworpen om te werken met een breed scala aan voelers voor het meten van luchtsnelheid, temperatuur, relatieve vochtigheid, CO en CO₂. Het ergonomische ontwerp omvat een voeler houder en geïntegreerde magneten voor bevestiging aan kanalen of andere metalen oppervlakken voor handsfree bediening.

Features:

- Geavanceerde hoge resolutie kleuren display
- Optionele slimme voelers
- Levering in koffer
- Kalibratie certificaat

Weerstation USM 1+ voor wind, neerslag, lux, temperatuur, rel. vochtigheid en baro druk

De USM1+ is een compact en compleet meteo station. Het meteo station kent 2 verschillende uitvoeringen en is geschikt voor een breed toepassingsgebied waar betrouwbaar en nauwkeurig meteorologische parameters moeten worden gemeten.

Features:

- Zeer hoge nauwkeurigheid
- Onderhoudsarm
- Analoge en digitale uitgangen
- Vervaardigd uit hoogwaardige materialen

De EE212 relatieve vochtigheid en temperatuur transmitters met uitwisselbare sensor tip.

In de sensor tip zijn de kalibratie waarden van de desbetreffende sensor opgeslagen!

Een nieuwe sensor tip is afgezet tegen bewerkelijke en tijd rovende kalibraties aanzienlijk goedkoper.

Features

- Uitwisselbare sensor met kalibratie gegevens
- Verschillende uitvoeringen
- Coating van de vocht sensor
- Robuuste snel te monteren behuizing
- Optioneel display

CO₂ en gecombineerd CO₂, relatieve vochtigheid en temperatuur opnemers voor HVAC.

Nauwkeurige opnemers voor binnen klimaat meting in gebouwen en scholen. De EE800 ruimte opnemers voor CO₂ met optioneel relatieve vochtigheid en temperatuur.

Features

- Uitstekende prijs prestatie verhouding
- Auto-kalibratie
- Onopvallend modern design
- Goede lange termijn stabiliteit
- Optioneel display

UZ Gent: good practices & lessons learned

Als één van de grootste ziekenhuizen van het land beheert het UZ Gent op zijn campus een park van meer dan honderd liften. Zorg & Techniek polste bij facility manager Geert De Waele naar de voor- en nadelen van een as-a-service businessmodel dat facility ontzorgt. We kregen ook enkele waardevolle lessen mee over de valkuilen bij de indienststelling van een liftenpark met destination control.

VOORBIJ HET FULL OMNIUMCONTRACT ...

Voor de nieuwbouw met zijn grote liftenpark besloot Geert De Waele om het anders aan te pakken. “Met een full omnium heb je als bouwheer inderdaad geen omkijken meer naar je liftenpark”, schetst hij. “Zelfs na een arbeidsongeval met werkonbekwaamheid als gevolg: we konden de arbeidsinspectie aantonen dat we twee keer per jaar keuren en onderhouden binnen ons full omnium onderhoudscontract. De FOD WASO kwam tot de conclusie dat wij als werkgever niet verantwoordelijk waren omdat in ons onderhoudscontract geen beperkingen waren opgelegd op het vlak van uitgaven of investeringen.”

“Maar ik moet nog altijd aantonen dat de keuringen tijdig plaatsvinden en er geen inbreuken zijn”, vervolgt de facility manager. “Als eigenaar van de gebouwen met de liftinfrastructuur blijft het ziekenhuis verantwoordelijk. Als facility manager blijf ik binnen een full omnium toezien op het correct naleven van ons keuringscontract. Tot op zekere hoogte blijven we ook binnen deze formule aansprakelijk én ik blijf het aanspreekpunt voor de toezichthoudende overheid wanneer zich een probleem voordoet.”

... LIFT TRANSPORT-AS-A-SERVICE

Geert De Waele ging dus op zoek naar een manier om facility op beheersvlak volledig te ontzorgen. Die mogelijkheid bleek te bestaan. “Je kan de liftschachten van je gebouw verhuren en in die constructie de liften leasen”, legt Geert De Waele uit. “Als ziekenhuis kopen we dus geen liften, maar wel verticaal transport of transport as-a-service. Dat je een dienst aankoopt, maakt een groot verschil op het vlak van aansprakelijkheid of tenlastelegging. Leasing is dus – net zoals dat kan voor fleet management – de oplossing die we zochten. We verhuren nu enkel nog liftschachten.”

Hij vervolgt: “Er is één valkuil: vertoont een lift een inbreuk of een opmerking die binnen de zes maanden niet is weggewerkt, dan moet het liftbedrijf als verantwoordelijk eigenaar in een businessmodel van dienstverlening de lift buiten dienst stellen. Dat is net zoals een leasingmaatschappij kan beslissen dat een auto het verkeer niet meer in mag.”

SLA'S HAARSCHERP AFGEBAKEND

Om dat risico te beheren, bepalen de SLA's (Service Level Agreements) dat elke lift maximaal drie dagen per jaar (of 0,5% per jaar) buiten dienst mag zijn. “Alles daarboven is onderhevig aan een penaliserende, bijvoorbeeld 10 procent op de onderhoudskost van de lift en 1000 euro voor communicatiekosten om aan te kondigen dat die lift voor langere tijd buiten dienst is”, legt Geert De Waele uit. “Dat een liftbedrijf ermee instemt om hun bedrijfsmodel ook af te stemmen op dienstverlening in plaats van verkoop, kan dankzij onze schaalgrootte. UZ Gent legt gewicht in de schaal bij leveranciers. Vroeger bestond ook het full omnium raamcontract van tien jaar niet en dat was ook een evolutie die wij mee hebben kunnen sturen. De eisen van grote klanten triggeren de markt.”

Transport as-a-service, de ideale oplossing? “We moeten alle juridische valkuilen uitklaren”, zegt Geert De Waele. “De formule is nieuw en we willen geen verrassingen. Duurder is het niet, want voor het eigen beheer van honderd liften moet ik fulltime medewerkers inschakelen. As-a-service is ook ideaal voor mijn begroting, omdat ik vooraf de uitgaven ken. Gaat er een liftmotor stuk, dan is dat geen extra kostenpost. Twee: er is nu continu een technicus van het liftbedrijf op de campus. Met zoveel liften er is altijd wel een kabel, sturing of motor te vervangen, een panne op te

“

We kopen geen liften, wel transport as-a-service of verticaal transport. Dat je een dienst aankoopt, maakt een groot verschil op het vlak van aansprakelijkheid of tenlastelegging.

GEERT DE WAELE

UZ Gent

lossen... iemand ter plaatse biedt een enorme meerwaarde voor snelle interventies.”

LES: NIET ALLE LIFTEN TEGELIJK INDIENSTSTELLEN

Destination control is het systeem waarbij het automatische liftmanagement bepaalt welke lift waar naartoe gaat: ideaal voor een groot liftenpark als van het UZ Gent. In de liftkooi zelf kan de gebruiker niet kiezen. De gebruiker dient enkel de verdieping op te geven waar hij zich naar toe wil begeven en het liftmanagement duidt aan welke lift hij daarvoor moet nemen.

“Niemand zal nog op de knopjes stijgen en dalen tegelijk duwen”, legt Geert De Waele uit. “Je moet op het pijltje duwen in de richting waarin je je wenst te begeven, niet de richting van waaruit de lift moet komen. Wordt er bij twijfel op beide knoppen gedruwd, dan raakt het systeem ontregeld en maakt de lift onnodige stops. Met destination control gebeurt dat niet, waardoor het lifttransport veel efficiënter wordt.”

Alleen liep de indienststelling niet van een leien dakje. “Zo’n systeem moet een tijdje draaien om de kinderziektes eruit te krijgen”, zegt de facility manager. “De contacten moeten afgeregeld worden in het veiligheidscircuit, maar 17 nieuwe stopplaatsen en dus 17 contacten maal vier liften die tegelijk ingeregeld worden, is een delicate operatie. Het leidde tot meerdere nieuwe liften die tegelijk buiten dienst waren. In zo’n systeem moeten de liften één voor één in dienst genomen. Werkt de eerste lift stabiel, pak dan de tweede aan. Natuurlijk minder rendabel voor de aannemer, want de plaatsings- en afregelperiode duurt vier keer langer. Maar toch: zorg voor een inlooperperiode om het systeem te valideren.”

Ook voor de keuringen van een liftenpark kan je een strategie bepalen

Wie binnen het organigram van de zorgorganisatie bepaalt op welk keuringsorganisme? Betaalt de opdrachtgever of de keurder de keuring en de (eventuele) herkeuring? Hoe verzeker je je van een transparante rapportering? Zorg & Techniek tuurde diep in de liftkokers van AZ Alma op zoek naar antwoorden.

Bruno Decraene is stafmedewerker Technische Infrastructuur in AZ Alma en was tijdens de bouw van de nieuwe site (2009-2017) verantwoordelijk voor het luik technische infrastructuur. Concreet volgde hij de indienststelling en stabilisering van de technieken op. “In dat kader hadden we ook een specifieke strategie rond de initiële keuring van alle infrastructuur ontwikkeld: het volledige pakket rond elektrische veiligheid, brand, drukvaten, liften enzovoort”, blikt Bruno Decraene terug.

STRATEGIE: ÉÉN KEURINGSORGANISME

“We kozen ervoor om met één keuringsorganisme te werken”, legt Bruno Decraene uit. Vinçotte kreeg het contract toegewezen. “Dat deden we op basis van de brede waaier keuringsdiensten die zij aanbieden. We wilden ook een partner die ons projectmatig voor de volledige duur van het bouwproject kon ondersteunen”, vervolgt hij. “Als bouwheer gaven wij Vinçotte de opdracht om per door de aannemer opgeleverd lot te keuren. We hebben hen betrokken vanaf ontwerpfase, zodat ze mee de ontwerpen konden beoordelen en valideren met de bedoeling om eventuele conformiteitsproblemen zo vroeg mogelijk te detecteren en te voorkomen dat we na uitvoering van de werken dure aanpassingen moesten doen.”

Toch bleek die keuringsstrategie achteraf gezien niet helemaal een succes. “Vooral omdat er zoveel tijd zat tussen ontwerp en oplevering”, licht Bruno Decraene toe. “Intussen veranderde de wetgeving, in de eerste plaats het AREI. Als bouwheer moet je in regel zijn met de wetgeving van het moment. Vooral de evoluerende interpretaties

van wetgeving bleken een uitdaging. Dan gaat het van de te behalen norm in de wetgeving tot de toepassing ervan op de werkvloer. Zeker voor brandveiligheid was dat het geval: de manier van brandlast berekenen, de bekabeling, het aantal detectoren... Het beruchte AREI artikel 104 (Bescherming tegen brand, met invloed op de indeling van de elektrische leidingen, nvdr) kwam net in de boeken toen wij publiceerden en toewezen.”

KEURDER ALS AANSPREEKPUNT

“Vinçotte speelde als keurder wel een positieve rol in de bijstellingen die we tot op het laatste moment moesten inplannen”, vervolgt Bruno Decraene. “Ons ziekenhuis is no break (ononderbroken stroomvoorziening gegarandeerd, nvdr). Toch moesten de lampen in het OK plots een accu krijgen zodat bij een stroompanne de chirurg in alle veiligheid kan afronden. Om elektrische borden voldoende te vergrendelen voor een publieke ruimte, moesten we bijkomende mechanische sloten plaatsen. Zulke issues leiden tot discussies met de keurder, waarbij de interpretatie van het moment de uitkomst bepaalt. Je moet permanent aftoetsen.”

Toch bleek proactief met een keurder aan tafel gaan zitten erg nuttig, benadrukt de stafmedewerker Technische Infrastructuur. “Je moet je er alleen van bewust zijn dat keuren op papier niet meer is dan adviseren. Wat vooral telt, is dat een keuringsorganisme meer doet dan je helpen te voldoen aan de wetgeving. Je trekt onafhankelijke expertise binnen en de feedback is daardoor erg waardevol.”

Proactief met een keurder aan tafel gaan zitten, is nuttig omdat je externe knowhow binnentrekt.

BRUNO DECRAENE

stafmedewerker Technische Infrastructuur
AZ Alma

RAAMCONTRACT: STEVIGE CONSTRUCTIE

Het liftenpark in het AZ Alma omvat vier grote liftblokken met in het totaal vijftien personenliften en twee goederenliften. De keuring gebeurt nog steeds door Vinçotte. “Al sinds we de eerste liften in gebruik namen en gebruikten als werfliften”, schetst Bruno Decraene. “Vinçotte kwam systematisch de werfliften controleren. Daarna gebeurde er een refurbishing van die werfliften tot personenliften. Nu voert dezelfde keurder de keuringen uit in het kader van ons raamcontract. Daarvoor hebben we een kalender afgesproken. De opdracht wordt gegeven door de preventieadviseur die het contract beheert. Hij krijgt ook inzage in de rapporten.”

“Inbreuken worden doorgegeven aan de technische dienst. De herstellingen gebeuren intern of door het liftbedrijf. In de praktijk gebeurt de concrete planning van de keuring direct tussen de keurder en de technische dienst van het ziekenhuis en worden de resultaten ter plaatse gedebriefd met de betrokken techniek. Onze liften zijn rechtstreeks verbonden met de meldkamer van het liftbedrijf dat daardoor nauw in contact staat met onze technische dienst.”

TECHNISCHE KENNIS IN HUIS HOUDEN

Bruno Decraene vindt het belangrijk om voldoende technische expertise in huis te houden en niet uit te besteden aan een externe technische dienst, zoals in sommige Nederlandse ziekenhuizen wel gebeurt. “We kunnen dankzij interne knowhow en capaciteit makkelijk bijsturen, prioriteiten verleggen, keuzes maken, technici vragen om langer laten blijven. We zijn dan ook heel selectief in wat en hoe we uitbesteden. Je hebt bovendien zelf technische expertise in huis nodig om efficiënt te kunnen aanbesteden en de uitvoering van het aanbestedingscontract te managen, of om zelf op de meeste voordelige manier herstellingen en onderhoud uit te kunnen voeren.”

BRON

Vinçotte vzw publiceert een regelmatig geüpdatet overzicht van het type instellingen met de uit te voeren keuringen. Versie juni 2022:

www.vincotte.be/nl/blog/overzichtslijst-technische-controles-en-keuringen

“Een basisopleiding BA4 voor zorgpersoneel is geen overbodige luxe”

Een werknemer heeft een certificaat BA4 of BA5 nodig om bepaalde interventies aan elektrische installaties te mogen doen. Wat is het onderscheid en waar moet een werkgever nog meer voor zorgen om in regel te zijn en de veiligheid te verzekeren? Zorg & Techniek sprak met twee erkende opleidingscentra. “Elektriciteit wordt binnen zorginstellingen te vaak verwaarloosd.”

“Vanaf één werknemer is een organisatie verplicht om BA4-gecertificeerd te zijn om een handeling uit te mogen voeren aan een elektrische installatie”, steekt Jozef Mees (Buro9000) van wal. “Van een lamp vervangen tot een automaat herbewapenen. Laat je die certificering links liggen, dan mag je in principe zelfs geen automaat terug inschakelen. In een zorgomgeving zou in theorie de klok rond één iemand aanwezig moeten die daartoe bevoegd is.” “Een BA4-opleiding voor het zorgpersoneel is daarom geen overbodige luxe”, stelt Jozef Mees. “De facility manager, preventie-adviseur of de technici zijn niet altijd aanwezig op de zorgwerkvloer. Dat niet-technische medewerkers zich niet bewust zijn van de potentiële risico’s, is een veiligheidsprobleem. Toch is BA4 er juist voor niet-technisch geschoolden. Valt de elektriciteit uit buiten de kantooruren, dan mag je als BA4 zorgmedewerker die differentieelschakelaar terug inleggen.”

BEKWAAMHEIDSATTEST NIET VERGETEN

“Vallen door een stroomonderbreking de beademingstoestellen uit, dan moet je snel kunnen ingrijpen”, geeft Mees een recent voorbeeld van een incident in een ziekenhuis. “Een automaat die door een kortsluiting onderbroken werd, mag bovendien maar één keer terug ingeschakeld worden. Daarna is vervangen verplicht. Een automaat die één keer door een zware kortsluiting onderbroken werd, is eigenlijk al defect – ook al kan je dat niet meten. Logisch, want 72 procent van de branden in ons land hebben een elektrische oorzaak. Al die kennis is dus essentieel.”

Trainen op maat is altijd de bedoeling. “Maar de opleiding an sich laat nog niet toe dat dat je de handelingen mag uitvoeren. De werkgever moet eerst een bekwaamheidsattest afgeven”, preciseert Jozef Mees. “De preventieadviseur en

HERVE BUISSET

opleidingscentrum De Nestor

Als BA4 mag je wettelijk handelingen stellen vóór de plaat van de kast, de BA5 mag achter de plaat.

de facility manager zijn de doelgroep voor BA5. Zij mogen handelingen uitvoeren ‘onder spanning’: bijvoorbeeld metingen uitvoeren in een zekeringkast om een probleem te kunnen vinden. Een BA5 kan ook risico’s inschatten, een bepaalde situatie analyseren en preventiemaatregelen nemen.”

“

In een zorgomgeving zou de klok rond iemand aanwezig moeten zijn die BA4 bevoegd is.

JOZEF MEES

Buro9000

AREI EN CODEX

De wetgeving aan de basis van BA4 en BA5 evolueert voortdurend. De toepasselijke wetgeving is respectievelijk de Wet Welzijn (Codex) en het AREI (Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties). “Het AREI definieert de plichten van een uitbater op het vlak van elektrische installaties. Als werkgever kan je je geen inbreuken veroorloven, want AREI is geen norm, maar wetgeving. Het AREI 2020, dat op 1 juni 2020 in voege trad, ging gepaard met een uitbreiding van 500 naar meer dan 700 bladzijden. Om te weten wat de wetgever van je verwacht, zou dat AREI-luik ook in de opleiding moeten. Over veiligheid en kritische installaties is er een compleet hoofdstuk bijgekomen: welke installaties moeten blijven werken, wanneer moet een gebouw geëvacueerd worden...”, zegt de expert.

“Ik denk ook aan T013, specifieke wetgeving rond elektrische veiligheid binnen ziekenhuizen en de medische sector”, vervolgt Jozef Mees, zelf lid van de werkgroep T013 die met de FOD Economie de integratie van de norm T013 in het nieuwe AREI in 2023-2024 voorbereidt. “En ook in risicoanalyses zien we een evolutie. Elektrische installaties moeten regelmatig gecheckt worden en er zijn preventiemaatregelen nodig om de veiligheid van de technicus te blijven garanderen. Sinds 1 juni 2020 is ook dat sterk gewijzigd en zijn er veel risicoanalyses bijgekomen.”

GEWAARSCHUWD EN VAKBERWAAM

“Onze opleidingen richten zich op preventieadviseurs en werkgevers die zelf de rol van preventieadviseur opnemen, of hoofden van de technische dienst”, zegt ook Hervé Buisset (De Nestor). “Er zijn meerdere trajecten mogelijk: een BA4 licht van een halve dag, de BA4 standaard van een dag en de BA5 van 2 dagen. Een BA4 wordt ‘een gewaarschuwd persoon’ genoemd die de risico’s kent, een beperkt aantal taken met beperkte risico’s mag uitvoeren en onder toezicht staat van de installatieverantwoordelijke of de BA5, die ‘vakbekwaam’ wordt genoemd en zelfstandig handelingen mag stellen. Kort door de bocht: als BA4 mag je wettelijk handelingen stellen vóór de plaat van de kast, de BA5 mag achter de plaat. Voor brand – een ander onderdeel van de Codex – zijn er afzonderlijke verplichtingen, net als voor EHBO. De werkgever moet bovendien specifieke instructies aanbrengen in de buurt van elektrische installaties.”

Een beheerder van een elektrische installatie heeft meer verplichtingen dan opleiden. Ook risicoanalyse hoort in een BA4/5 opleiding, preciseert Hervé Buisset. “Een werkgever moet exact weten welke taken aan welke medewerker toevertrouwd mogen worden. Met een getuigschrift BA4 en BA5 moet die bevoegd gemaakt worden door de werkgever om bepaalde werken te mogen uitvoeren. Zo’n verklaring lijst exact op wat de medewerker mag uitvoeren. Net daarom is de risicoanalyse zo belangrijk, zeker omdat het AREI sinds 2020 enorm is uitgebreid, onder meer met regels rond elektrische laadinfrastructuur in parkeergarages. In het nieuwe AREI worden alle voorwaarden voor vitale installaties expliciet behandeld.”

Op het vlak van aansprakelijkheid en verzekering zijn er weinig consequenties voor werknemers, wel voor werkgevers, voegt Hervé Buisset er nog aan toe. “Voor een werknemer die een arbeidsongeval krijgt, zal de verzekering nooit weigeren om uit te betalen, omdat er geen BA4 bevoegdheidsverklaring is. Heeft de werkgever een fout gemaakt, dan kan diens aansprakelijkheid wel worden afgedwongen.”

BRONNEN

- AREI 2020 H 9.1 p255
- AREI 2020 H 9.2 (toekenning certificatie over wie, waar en wanneer BA4 en BA5 moet zijn)
- AREI 2020 H 9.3 (werken aan elektrische installaties).
- Zie ook FOD Economie: <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/algemeen-reglement-op-de>

extremis[®]

BUSINESS TOOLS FOR TOGETHERNESS

Een remedie tegen steriliteit

Hoe wandel jij het liefst naar je afspraak? Door een lange witte gang, omringd door kunstmatige biebtoontjes en eenkleurige daglichten of door een natuurlijke corridor, begeleid door vogelgezang met briesjes wind en een straaltje zon op het gezicht?

Wat als niet alleen het zorgpersoneel mensen oplapte, maar ook het gebouw zelf een helend effect had? Een gebouw is geen arts, maar het kan veel meer zijn dan een hoop stenen.

EEN NATUUR PASTILLE

De mens heeft een aangeboren behoefte om in contact te staan met natuur. Deze instinctieve lokroep van Moeder Natuur heet biofilie en verklaart waarom mensen bijna letterlijk de muren oplopen. Nog meer strakke, betonnen, synthetische ruimtes zullen geen soelaas bieden tegen de aanzwellende vloedgolf aan burn-outs en stress; de natuur herintroduceren in ons leven wel.

De natuur heeft immers veel te bieden: onderzoek toont aan dat een biofiele ruimte stress, angst en vermoeidheid verlicht, mensen positiever in het leven laat staan en de gezondheid verbetert via een verlaagde bloeddruk, daling in cholesterol en beter slaappatroon. Bovendien stijgt de productiviteit en creativiteit van werknemers, dalen de verzuimcijfers en genezen patiënten sneller terwijl de hoeveelheid pijnmedicatie en de opnameduur afneemt.

Meer natuur in de gezondheidszorg is geen luxe maar een economische investering in de fysieke gezondheid, mentaal welbevinden en productiviteit van zowel patiënt, bezoeker als personeel.

EEN ÉCHT GROEN GEBOUW

En dat biofiel gebouw heeft niet alleen een gunstige EPC-waarde of een zonnepanelenpark, maar het is écht groen omdat het mens en natuur laat samenkomen en floreren via allerlei natuurlijke prikkels.

Via direct contact met natuur (planten en bomen, water, licht en schaduw, lucht en frisse geuren), via indirect contact (natuurlijke materialen, kleuren, texturen, vormen en patronen) of via gevoelsmatige reacties die een ruimte opwekt (van mentale rust tot stimulerend of adrenalineopwekkend) wordt natuur met architectuur verweven. Zo slaat die hoop stenen een brug tussen mens en natuur om de levenskwaliteit van elke gebruiker te verhogen.

GEBASEERD OP MENS EN NATUUR

Laat dat nu net de sterkte zijn van Extremis. Door te kijken hoe meubels de verbinding tussen mens en natuur kunnen verhogen, wil dit Belgisch designbedrijf meubels ontwerpen die mensen gelukkig maken, en dat wordt gemaakt in alle hoeken van de wereld, zowel in grote projecten als bij mensen thuis.

De natuur is geen bestandsdeel maar een partner in elk meubel. Via sterke materialen en een tijdloos ontwerp is de levensduur van elk stuk uiterst duurzaam en via houten onderdelen, natuurlijke kleuren, mysterieuze en speelse vormen brengen de meubels een vleugje natuur met zich mee terwijl ze de gebruiker centraal zetten – elke gebruiker, want ook aan comfort en inclusiviteit wordt gedacht.

De ontwerpen gaan zo de term meubel voorbij, het zijn oplossingen die mensen samenbrengen met een positieve impact, het zijn tools for togetherness.

Investering in warmtepompen en BEO-veld maakt gas overbodig

Kinderopvang Klein & Wijs verhuisde in december 2021 naar een nieuwbouw.

Jo Carron, hoofd van de technische dienst van vzw Sint-Lievenspoort, is tevrede. Er werd stevig ingezet op ecologische technieken. “Er zal hier altijd wel een project zijn. Werk is verzekerd.”

De kleine jasjes aan de kapstokken maken meteen duidelijk dat we hier bij een kinderopvang zijn. Klein & Wijs is een van de afdelingen van vzw Sint-Lievenspoort, waar ook een Centrum voor Ambulante Revalidatie (CAR) is, een school voor Buitengewoon Basisonderwijs, een Multifunctioneel Centrum (MFC) en thuisbegeleiding.

Sint-Lievenspoort is al een aantal jaren flink aan het bouwen en verbouwen op deze site in Gent. Het MFC kreeg in 1995 een nieuw gebouw. In 2016 werd het schoolgebouw grondig vernieuwd. Nu was het dus de beurt aan het kinderdagverblijf en een eerste gedeelte van het revalidatiecentrum (zie ook de reportage in *Zorg & Techniek* 032, nvdr). Hiervoor werd de grote sporthal, die vroeger bij de school behoorde, volledig gesloopt. Het ontwerp van het nieuwe gebouw is van architectenbureau De Vloed. Ook de binnenaafwerking werd door hen in handen genomen, vooral dan door interieurarchitecte Herlinde Devloed. In een volgende fase wordt het nieuwe CAR volledig afgewerkt.

VEEL DAGLICHT

“In totaal is er plaats voor 108 kinderen. We hebben in het verleden al een aantal uitbreidingen verkregen. We hebben ingespeeld op de groeiende vraag naar kinderopvang en meer plaatsen voorzien”, zegt Jo Carron, hoofd van de technische dienst. De inkom en gang van het nieuwe gebouw zijn ruim, hebben veel daglicht en leuke kleuraccenten. In totaal zijn er zes leefgroepen van telkens 18 kinderen.

“We maakten drie identieke clusters met telkens twee leefgroepen die naast elkaar liggen. Er zijn er twee op het gelijkvloers en een op de eerste verdieping. De leefgroepen van de clusters zijn gescheiden, al delen ze wel de sanitaire zone”, klinkt het. De indeling is functioneel, maar draagt ook bij aan de communicatie tussen de leefgroepen. Opvallend

in de leefruimtes zijn de grote ramen tot op de grond en ook hier het vele daglicht. De automatische zonwering bleek al heel nuttig te zijn, zeker tijdens de hittegolf van afgelopen zomer.

“

We maakten enkele kinderziektes mee, maar die zijn heel leerrijk.

Aansluitend bij de leefgroepen is er buiten een grote speelzone. Die is aangelegd in een zacht okerkleurige rubbergietvloer waarin leuke kindertekeningen zijn verwerkt. Aan de rand is er een tuin met eetbare planten en kruiden gecreëerd. De leefgroepen op de eerste verdieping beschikken over een ruim terras met achteraan een groendak. Het groen draagt bij aan een rustgevende, uitnodigende sfeer. “Heel leuk, we zijn er enorm op vooruitgegaan. Ook de ouders reageren enthousiast”, vertelt een kinderbegeleidster.

Er is een ruimte waar ouders hun kindje nog kunnen omkleden of verluieren vooraleer het naar de leefgroep gaat. In het gebouw zijn er verschillende bureaus. Ook aan de medewerkers is gedacht. Ze beschikken over een grote personeelsruimte met keuken en een terras dat uitgaat op de speelruimte van het gelijkvloers en de omgeving. En omdat een kinderdagverblijf veel materiaal heeft, zijn er op verschillende plaatsen opbergmogelijkheden.

GEEN GAS

Jo Carron: “Alleen beneden in de gang is vloerverwarming geïnstalleerd. In alle andere ruimtes zijn er

klimaatplafonds. Daarmee kan er zowel warmte als koeling gegenereerd worden, wat op warme dagen een pluspunt is. De klimaatplafonds zijn afgesteld op een bepaalde temperatuur. Afhankelijk van de reële temperatuur leveren zij warmte of verkoeling. De regeling hiervan loopt via een zeswegkraan. Daarnaast is er een ventilatiesysteem dat ook temperatuurgestuurd werkt, maar dat vooral dient om verse lucht aan te voeren. Het draagt bij aan een prettig en stabiel klimaat in het gebouw.”

Momenteel is de tweede fase van het project in aantocht, met als bedoeling een nieuw revalidatiecentrum te realiseren. “Daar in de buurt komt er een BEO-veld”, zegt Jo Carron. BEO staat voor Boorgat Energie Opslag. Via boorgaten wordt warmte uit de grond gehaald, daarmee worden gebouwen duurzaam verwarmd en gekoeld.

In een van de technische ruimtes staat de volledige luchtgroep voor het gehele gebouw en de serverkast. “Die levert warmte op, maar omdat we hier voldoende plaats hebben, moesten we hiervoor geen extra koeling voorzien. Daar staan ook de warmtepompen die instaan voor de warmteproductie om CV-water aan te maken en voor de koudeproductie om koelwater aan te maken. Via een onderstation wordt het CV-water of het koelwater via aparte circuits naar de lokalen en de luchtgroep gebracht waar een zeswegkraan warmte of koelte mogelijk maakt. Eigenlijk zijn deze warmtepompen een back-up voor als het BEO-veld operationeel is. In de technische ruimte beneden in de kelder staat een andere warmtepomp voor het BEO-veld. Sanitair warm water wordt ook met een warmtepomp geproduceerd. We gebruiken dus geen gas,

wat een duurzame en ecologische aanpak is. We zullen ook zonnepanelen plaatsen – de aansluitingen daarvoor zijn al voorzien. Verder hebben we alle toiletten en buitenkranen aangesloten op de installatie voor regenwater.”

“

We gebruiken geen gas, wat een duurzame en ecologische aanpak is.

AFSTEMMEN

Het gebouw telt meerdere technische ruimten, zoals voor elektriciteit. “Daar is een nieuwe hoogspanningscabine en een nieuw algemeen laagspanningsbord geïnstalleerd om de hele site van stroom te voorzien. Per gebouw zijn er aparte tellers.” Ook in de kelderverdieping, naast de garage, is er een technische ruimte. “De stookplaats is onderverdeeld in een warme en koude kant. Het systeem wordt geregeld met een Schneider GBS-systeem zodat je alles wat er gebeurt, kan volgen. We werken er nog maar zeven maanden mee en het zal dus nog even duren vooraleer we alle details onder de knie hebben en weten hoe we alles nog meer kunnen optimaliseren. Er was in het begin wel een korte opstartfase, maar die bleek wat te kort. Sommige klimaatplafonds kregen niet de juiste temperatuur. Het was zoeken naar de beste afregeling en het scherpstellen van de instellingen. We maakten dus enkele kinderziektes mee, maar die zijn heel leerrijk. Het is kennis die we in de volgende fase al hebben, wanneer we het CAR zullen realiseren.” Jo Carron is bestuurslid bij ZORG.tech en kon al informatie inwinnen bij collega's. “Er was ook altijd overleg met studie bureau, architect en aannemers. Al bij al is dit allemaal vrij goed verlopen”, blikt hij terug.

ONDERGRONDSE PARKEERPLAATS

Onder het nieuwe pand kwam er een ondergrondse parking voor een vijftigtal wagens. Die wordt gebruikt door het personeel. Vzw Sint-Lievenpoort ligt in een dichtbevolkte buurt van de stad waardoor het voor hen moeilijk is om er een parkeerplaats te vinden.

Voor de ondergrondse parking moest de aannemer redelijk diep graven, wat helemaal niet vanzelfsprekend was omdat er veel aanpalende gebouwen zijn. “We moesten in een soort put met een CSM-wand werken, een Cutter Soilmix Wand, maar het lukte.”

Het aantal parkeerplaatsen volstaat nog niet, maar als

het CAR klaar is, komt er nog meer parkeergelegenheid bovengronds. De ouders van kinderen uit de kinderopvang zullen daar kort kunnen parkeren wanneer ze hun kinderen brengen of ophalen. Op de site is ook een ruime, overdekte fietsenberging voor de medewerkers.

TOEGANGSCONTROLE

Hoewel vlak na de start van de bouwwerken op 3 maart 2020 er de eerste lockdown was, werd de planning toch gehaald. Er kwam uiteraard veel volk over de vloer om de hele klus te klaren. “We deden een beroep op één hoofdaannemer, ArtesDepret. Het werken met één aanspreekpunt ging vlot. De onderaannemer voor elektriciteit was EEG, voor HVAC en Sanitair was dat Van Maelem. Voor de liften deden we een beroep op Coopman. De twee wasmachines en droogtrommels kochten we aan bij LDL Equipment, gespecialiseerd in professionele toestellen. Dat is hier wel nodig.”

Voor alles wat met toegangscontrole te maken heeft, werd gekozen voor Nedap. De uitrol en installatie van het gehele systeem werd door EEG in goede banen geleid. In het kinderdagverblijf komen ouders nu met een badge binnen. Om naar buiten te gaan, is er een drukknop om de deur te openen. Die hangt hoog genoeg zodat kinderen er niet aankunnen.

“Niet alleen ouders maken gebruik van dit badgesysteem. Alle medewerkers hebben een badge waarmee ze naast de buitendeuren ook bepaalde binnendeuren, afhankelijk van hun takenpakket, kunnen bedienen. We willen op de hele site een badgesysteem integreren. Nu moet je voor bepaalde deuren een code invoeren, voor andere heb je een

badge nodig. Het vergt een aanpassing, maar een uniform systeem zal gemakkelijker zijn.”

PLANNEN

Jo Carron en het team streven ernaar om tegen april-mei 2023 het revalidatiecentrum klaar te hebben. “Dan is de cirkel in principe rond. Maar er zal altijd wel een project zijn. Het MFC dateert van 1995, daar zal over twee tot drie jaar wellicht weer nood aan vernieuwing zijn. Werk is verzekerd.”

Het verleden en de verdiensten van VTDV

In 1973 startten Lucien Wullaert en Robert Maleux de VTDV, de Vereniging van Technische Diensthoven voor Verzorgingsinstellingen – u vandaag welbekend als ZORG.tech. Het was een tijd waarin nonnen in ziekenhuizen couranter waren dan ingenieurs. Tijdens de dertig jaar dat Lucien Wullaert voorzitter was, groeide VTDV uit tot een waardevolle vereniging.

HOE IS VTDV ONTSTAAN?

Lucien Wullaert: “In 1961 startte ik mijn eerste job als ingenieur in het Sint-Janshospitaal in Brugge, in 1977 verhuisde ik naar het nieuwgebouwde AZ Sint-Jan. Ik werd er hoofd technische dienst en zat wekelijks samen met het directiecomité. De toenmalige directeur Maurice Van Oyen was samen met Robert Maleux een echte pionier. Hij stond voortdurend in contact met het ministerie van Volksgezondheid. Enfin, op een gegeven moment riep hij mij bij zich en zei: ‘er is een vereniging van ziekenhuisdirecteurs, een vereniging van boekhouders enzovoort. Waarom richt je geen vereniging voor de technische diensthoofden van ziekenhuizen op?’ Onder zijn impuls heb ik dat gedaan, samen met Roger Maleux, toenmalig technisch diensthoofd bij AZ Vilvoorde. Omdat er reeds een Waalse vereniging van technische diensthoofden bestond, zijn we eerst een keer met hen samengekomen. Dat bleef echter bij die ene vergadering. We zijn dat nadien meteen op onszelf gaan organiseren voor Vlaanderen.”

WAT WILDE U BEREIKEN MET DE OPSTART VAN DE VERENIGING?

Lucien Wullaert: “Om te beginnen wilden we dat ieder ziekenhuis een technisch diensthoofd onder de arm nam. Vandaag is dat vanzelfsprekend, maar in die tijd hadden nonnen het nog voor het zeggen. Toen ik in '61 mijn loopbaan startte, was ik de allereerste ingenieur in dienst in een algemeen ziekenhuis. Vandaag zijn er 16 ingenieurs in AZ Sint-Jan alleen al. Om dus maar te zeggen... We moesten echt uitleggen wat de rol van een technische dienst in een ziekenhuis is. Gelukkig begon men daar na verloop van tijd het belang van in te zien. Het vergde een mentaliteitswijziging. Ik ben bijvoorbeeld ook lid geworden van de beheerraad van het AZ Sint-Jan. Dat was interessant omdat er allerlei politiciers in zaten. Uiteindelijk heeft men ook besloten dat een technisch directeur van een ziekenhuis

automatisch lid van de beheerraad van het ziekenhuis kan zijn. Dat is een pluim die wij op onze hoed mogen steken. We hielpen ziekenhuizen niet alleen bij het oprichten van een technische dienst, maar gaven hun ook advies mee over hoe ze dat moesten doen. Daarbij probeerden we hen te overtuigen van onze eigen organisatiestructuur. Een technische dienst bestond, naar mijns inziens, uit drie onderdelen: een afdeling elektromechanica, een afdeling bouw en een afdeling medische apparatuur. Stilaan maar zeker werd dat aangenomen als de beste manier om de dienst te organiseren. Ook de introductie van een veiligheidsingenieur in ieder ziekenhuis, is op die manier evident geworden. Na een tijd stelde ik dan ook een chef elektromechanica, een chef medisch apparatuur – de huidige biotechniek – en een chef van de bouw aan. Op een bepaald moment had ik zo 78 medewerkers. Dat was niet min. Ik maakte de bewuste keuze om als directielid niet op directieniveau te zitten, maar wel tussen mijn mensen.”

VERLIEP DE OPRICHTING VLOT OF BOTSTE U SOMS TEGEN WEERSTAND?

Lucien Wullaert: “Het medisch corps, de artsen, waren zeer tevreden met VTDV. Zij erkenden de nood aan meer technisch onderlegd personeel. Dankzij VTDV kon het ziekenhuis meer zaken in eigen handen nemen die daarvoor door externe firma's gebeurden, zoals medische apparatuur, maar ook bouw. Voor onze komst moest een vertegenwoordiger van een firma met een non onderhandelen. Met alle respect voor de nonnen, maar zij hadden geen technische studie achter de kiezen en wisten dus minder goed waarover deze mannen het hadden. De professionalisering van de technische dienst van het ziekenhuis heeft ervoor gezorgd dat die procedures vlotter verlopen en dat we nu betere onderhoudscontracten kunnen afsluiten.

VTDV startte met vijftien leden. Na enkele jaren waren dat er dertig, nog wat later vijftig... De groei verliep langzaam, gestaag.

LUCIEN WULLAERT

Nu, die evolutie waar ik van spreek heeft wel enkele jaren geduurd. Dat is niet allemaal in één klap veranderd. VTDV startte met vijftien leden. Na enkele jaren waren dat er dertig, nog wat later vijftig... De groei verliep langzaam, gestaag.”

WAS BELGIË VOORUITSTREVENDE IN DE ORGANISATIE VAN TECHNISCHE DIENSTEN IN ZIEKENHUIZEN?

Lucien Wullaert: “We waren niet bepaald het gidslid. Net om die reden organiseerde VTDV jaarlijks een reis. We gingen dan naar Nederland, Duitsland, Frankrijk... telkens met de bedoeling meerdere ziekenhuizen, en dan vooral universitaire ziekenhuizen, te bezoeken. Het was heel leerrijk om te kijken hoe de organisatie daar verliep en hoe de verantwoordelijkheden er verdeeld werden. Vaak liepen ze toch op ons voor. Ik stak daar veel van op en nam dat mee naar huis om hier toe te passen. We participeerden ook in internationale verenigingen. Zo werd VTDV volwaardig lid van het IFHE, de International Federation of Hospital Engineering. Dat was een enorme stap voorwaarts, want we kwamen zo in contact met technische diensten van andere landen, onderhielden goede relaties en

organiseerden beurtelings contactbijeenkomsten rond een interessant, technisch thema. We zijn zo ook gestart met ons eigen congres. Dat vond in 1979 voor het eerst plaats, in het UZ van Leuven, onder impuls van wijlen Roger Peeters. Medische firma's kregen er de opportuniteit hun aanbiedingen tentoon te stellen. Het congres werd vanaf toen tweejaarlijks georganiseerd, telkens door een andere Vlaamse provincie.”

BENT U TEVREDEN MET HOE ZORG.TECH VANDAAG LOOPT?

Lucien Wullaert: “Absoluut. Ik ben dertig jaar voorzitter geweest – ik ben op pensioen gegaan in 2002, op mijn 65ste zoals dat toen nog moest. Het spreekt voor zich dat ik het reilen en zeilen van de organisatie nog nauw opvolg. Als er iets wordt georganiseerd, probeer ik erbij te zijn. Ik vind het straf hoe de ZORG.tech erin slaagt jaarlijks een interessant congres uit de grond te stampen. Ook het feit dat de vereniging uitgebreid is naar andere typen zorginstellingen, is bewonderenswaardig. Het helemaal afsluiten doe ik niet. Samen met andere oud-leden spreken we af en toe nog eens af.”

Wat techniek en numismatiek gemeenschappelijk hebben

Laurens Aernout (36) is kind aan huis bij het Sint-Andriesziekenhuis in Tielt. Hij startte er zijn loopbaan als student op de technische dienst, neemt sinds enkele jaren een deel van de preventiedienst op zich, en is lid van ZORG.tech. Aan engagement geen gebrek, want ook in zijn vrije tijd realiseert hij allerlei projecten rond zijn passie, numismatiek.

Er zijn dan ook enkele gelijkenissen te vinden tussen zijn werk en zijn hobby.

Als scholier wierp Laurens Aernout tijdens een stage een eerste blik achter de schermen van het ziekenhuis. In het kader daarvan werkte hij een mini-project uit. “In de operatiekwartieren werkte het personeel nog met een manuele timer tijdens het wassen van hun handen. Dat heb ik gedigitaliseerd met een sensor en een lichtje dat aangeeft wanneer hun tijd verlopen is. Het was een leuk project om als student te realiseren.”

“

Fijn dat in de zorgsector hoffelijkheid het wint van efficiëntie.

Leuk, dus keerde Laurens later dat jaar met veel plezier terug naar het Sint-Andriesziekenhuis als jobstudent. En het jaar erna, en erna en erna. “Na mijn studies volgde ik de bacheloropleiding elektrotechniek aan de KATHO in Kortrijk, wat vandaag Vives Hogeschool is.” Deze opleiding voorzag eveneens in een stage-onderdeel. Voor de verandering keek Laurens naar de industrie en klopte aan bij Samsonite. “Deze ervaring heeft mijn ogen een beetje geopend. De job was veel minder gevarieerd dan wat ik als student bij het ziekenhuis mocht doen. Ik was er bij wijze van spreken verantwoordelijk voor één productielijn. De omgeving was ook anders, kleiner, beperkter.” De ervaring in het Sint-Andriesziekenhuis had Laurens geleerd dat een ziekenhuis zowel het technische aspect als afwisseling kan bieden. “Bovendien vind ik het fijn dat in de zorgsector hoffelijkheid het wint van efficiëntie. Is er op een patiëntenkamer een lamp kapot? Dan vervang je die lamp, en laat je de andere hangen uit respect voor de andere patiënt die aanwezig is. Je vervangt de tweede lamp wanneer die patiënt er niet is.

Dat is totaal niet efficiënt, maar wel hoffelijk.”

De keuze voor de zorgsector was dus niet lukraak. “Ook het feit dat een ziekenhuis een openbaar gebouw is, vind ik leuk. Iedereen komt hier. Mijn moeder werkt trouwens in een rusthuis, dus het zit wel een beetje in onze familie.”

STREEPJE VOOR

Met zijn diploma en ervaring op zak, werd Laurens Aernout aangenomen op de technische dienst van het Sint-Andriesziekenhuis, met focus op elektriciteit. “Tijdens een van mijn zomers hier als student, heb ik eens alle elektriciteitskasten op punt gezet qua papierwerk. Ik wist dus alle zekeringen enzovoort zitten. Dat gaf me een streepje voor.” Dat was vijftien jaar geleden.

Eén van de zaken die Laurens inmiddels met trots realiseerde, is het uitwerken van 130 noodprocedures voor het behalen van een accreditatie. Deze zijn tamelijk uniek voor het Sint-Andriesziekenhuis, want opgemaakt in twee stappen. “De noodprocedures bevatten telkens aanbevelingen over wat enerzijds de technische dienst kan doen, en wat vervolgens de andere afdelingen zoals verpleging zelf kan ondernemen. Daarvoor ben ik op iedere afdeling langsgegaan en gevraagd: wat als er geen water is, wat als er geen elektriciteit is...? En dat voor vijftien punten. Er kan dus telkens op al deze zaken gecontroleerd worden.”

Het resultaat is een vlekkenplan dat toont wat afdelingen gemeenschappelijk hebben en hoe in geval van nood best gereageerd wordt. “In de werkgroep Kwaliteit van ZORG.tech deel ik deze ervaringen met andere zorginstellingen en kijken we ook of dit toepasbaar is in het nieuwe zorgkwaliteitslabel FLAQUUM.”

“

Tijdens een van mijn zomers hier als student, heb ik eens alle elektriciteitskasten op punt gezet qua papierwerk. Ik wist dus alle zekeringen zitten. Dat gaf me een streepje voor bij de sollicitatie.

NASCHOOSE TECHNIEKACADEMIE

De link met het onderwijs is Laurens Aernout evenwel nooit kwijtgeraakt. “In 2009, toen ik al twee jaar hier aan de slag was, kreeg ik de vraag van het VTI Tielt of ik de scholieren geen rondleiding wilde geven in het ziekenhuis, om hen te tonen wat voor stage- en werkplek het is.” Zo gevraagd, zo gedaan. Tot twee jaar geleden leidde Laurens jaarlijks een groep scholieren rond en was hij betrokken als jurylid bij de eindwerkverdediging. “Maar er waren te weinig inschrijvingen en vandaag is de richting elektriciteit gefuseerd met de richting metaal.” Daar maakt hij zich wel eens zorgen over, het gebrek aan interesse voor techniek. “Er dreigt een groot tekort aan technisch geschoolden.” Het verbaast niet dat hij iedere woensdagnamiddag (van september tot december) lesgeeft aan 11- en 12-jarigen in de naschoolse techniekacademie. “Ik vind het tof om met deze leeftijdsgroep te werken, hoewel dat pedagogische aspect uitdagend is. Je moet je proberen inleven in de leefwereld van een puber, en trachten hun denkwijzen in een ruimere context te plaatsen.”

In het Sint-Andriesziekenhuis bestond de preventiedienst vroeger uit één persoon. Toen die wegviel, besloot men er een afdeling van te maken, zodat de kennis niet meteen

volledig verloren gaat bij het pensioneren of weggaan van een werknemer. In 2018 zette hij de geleidelijke overstap naar de dienst. Momenteel werkt hij zowel op techniek als preventie, en neemt hij een stuk milieu en ADR op zich. “Dit is een aangename combinatie, maar pittig. Ik help de nieuwe collega’s op de technische dienst omdat ik nu eenmaal de ervaring heb. Ik schreef diverse instructies uit. Daarnaast is er dat nieuwe luik preventie. Ik focus vooral op arbeidsveiligheid, ergonomie – ik ben voorzitter van de werkgroep ergonomie -, leefmilieu, en de verfraaiing van de werkplaats. Persoonlijke beschermmiddelen neem ik deels op mij – de aankoopdienst doet ook een stuk. Al deze facetten zijn zodanig met elkaar verweven, dat er een grote uitdaging schuilt in het goed uittekenen van wie wat doet, en daar helder over communiceren, zodat we geen dubbel werk leveren.”

Eind 2018 was de overstap administratief geregeld. Ondertussen volgde Laurens Aernout een bijscholing, een opleiding voor het diploma van preventieadviseur niveau 2, waarmee hij onder andere ook arbeidsongevallen mag onderzoeken. Deze rondde hij zopas af. Toen in 2020, na één jaar op de preventiedienst, de coronacrisis uitbrak, was dat een absolute vuurdoop voor hem. Sindsdien is

hij ook lid van ZORG.tech. “Mijn eerste wapenfeit als medewerker van de dienst preventie was het aanpassen van de mappenstructuur. Deze was zodanig georganiseerd volgens de denkwijze van één iemand, dat het niet logisch te raadplegen was voor anderen. Ik heb er een genummerde structuur van gemaakt.”

“

Misgeslagen munten boeien me enorm: wat is er misgegaan in het productieproces?

NUMISMATIEK

Structuur brengen, dat doet Laurens ook buiten de werkuren. Al van kindsbeen af is hij een fervent muntenverzamelaar. Een hobby die je gerust een passie kan noemen, want hij secretaris van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde (EGMP) Zuidwest-Vlaanderen. “Als jong kind verzamelde ik postzegels, totdat ik op een beurs munten tegenkwam. Deze zijn minder beschadigd en dragen meer geschiedenis met zich mee. Toen heb ik besloten me te focussen op Belgische munten van 1831 tot 2002.” Een verzameling die al snel groeide. “Door me aan te sluiten bij het EGMP, leerde ik collega-verzamelaars kennen, en zo ook een segment van de numismatiek dat voor mij nog totaal onbekend was: munten die dateren voor het ontstaan van het koninkrijk België. Ik heb dan besloten van iedere heerser van ons grondgebied een muntstuk te verzamelen. Momenteel kan ik teruggaan tot de tijd van de Romeinen.” Dankzij het EGMP werd Laurens’ interessegebied ruimer, letterlijk en figuurlijk, want hij bezocht ook beurzen buiten West-Vlaanderen. “Zo ben ik ook mislagen beginnen verzamelen. Dat zijn munten die ‘mislukt’ zijn. Waar bijvoorbeeld in de plaats van één, twee gaten in zitten. Het boeit me enorm om na te denken wat er is misgegaan in het productieproces. Zo kom ik eigenlijk op een omgekeerde manier bij mijn werk op de technische dienst terecht. Daar los ik foutmeldingen op, terwijl ik nu te maken heb met het product van een foutmelding: de misgeslagen munt.”

De geschiedenis, de mislagen, maar ook het brengen van structuur en orde in wat voor een leek gewoon een berg munten lijkt, geeft Laurens voldoening. “In 2015 hebben we met het EGMP Zuidwest-Vlaanderen een catalogus uitgebracht, namelijk de ‘Catalogus van Belgische Numismatische Uitgiften’. Dit had als doel ervoor te zorgen

LAURENS AERNOU

Medewerker Technische en Preventiedienst, Sint-Andriesziekenhuis, én fervent muntenverzamelaar

dat de hobby van de numismatiek niet in de vergetelheid terecht komt. De eerste editie was louter een overzicht van de Belgische munten en biljetten. Het was relatief klein, maar sloeg aan. Na drie maanden waren we uitverkocht.” Muntenverzamelaars zaten duidelijk te wachten op een leidraad nadat de concurrent een paar jaar eerder was gestopt met het uitbrengen van een catalogus. “In de daaropvolgende editie voegden we ook munten en biljetten van Belgisch Congo toe. Dat was een schot in de roos: 2.000 exemplaren gingen de deur uit.” Twee jaar later verscheen een nog completere editie van de catalogus, deze keer werden ook taksplaatjes opgenomen. “Hiervoor deed ik onderzoek in de Koninklijke Bibliotheek van Brussel. Het is erg gespecialiseerd, maar daarom ook gegeerd.” De catalogus wordt zelfs buiten de landsgrenzen besteld. Een tiental boekjes gingen naar verzamelaars in de Verenigde Staten, Rusland en Australië. Dit werk werd ook beloond met een verdienstelijkheidspenning van de koepelorganisatie van het EGMP. Het volgende project is een tentoonstelling voor het 70-jarig bestaan van de club. “De tentoonstelling komt er, samen met een boek, maar ik zet de werking even op een lager pitje om me meer te focussen op mijn werk, dat is tenslotte ook een passie.”

Impressies van het ZORG.tech Congres in Gent

Eindelijk, na drie pogingen om het congres in Antwerpen te organiseren, telkens gekelderd door het vermaledijde coronavirus, was het aan de Oost-Vlaamse tak van de kringwerking Oost- en West-Vlaanderen om het Congres 2022 in het Gentse te organiseren. En deze keer mocht het gerust wat anders zijn na een beetje te zijn uitgekeken op de Expo-Gent site.

Netwerken, ook buiten ZORG.tech, daar zijn de Oost Vlaamse bestuursleden van de kringwerking echte kraks in en ze versierden zowaar de Ghelamco-arena, het voetbalstadion van de Gentse Buffalo's (AA Gent) als the place to be. Zeer goede keuze trouwens wat de locatie betreft, toegankelijk vanuit alle hoeken van Vlaanderen (E40-E17), voldoende overnachtingsmogelijkheden voor leden en standhouders en ruime parkeermogelijkheden. Impressionant, een circulaire congresruimte rond een groen voetbalveld waar de witte lijnen door de blakende zon zijn verbleekt.

Donderdag avond om zeven uur werd de aftrap gegeven van het voorprogramma van het Congres. ZORG.tech-leden en standhouders verzamelden gedisciplineerd aan de hoofdingang A van de Ghelamco, geen gedrum, geen clubliederen, geen oerwoudkreten, geen wuivende sjalen, geen blikken bier... alleen blijde gezichten en bijna arm in arm.

Toch hield een security-boy in de inkomsthal een oogje in het zeil en vroeg steekproefsgewijs of hij of zij geen 'plantjes' bij zich hadden. Eenmaal de marmeren trap boven verwelkomde het ontvangstcomité van ZORG.tech de leden en de standhouders met de noodzakelijke attributen, polsbandje en naamklever.

Het viel op dat de standhouders zich vooral ophielden in het eerste gedeelte van de ruime foyer, stilletjes, afwachtend, soms met collega's, soms moederziel alleen, nog onbekend... Het tweede deel van de foyer werd ingenomen door de ZORG.tech-leden, al wat meer gewoon aan elkaar na voorafgaandelijke kringwerkingen, enthousiast, blij weerziend, hand schuddend, omarmend, bijna kussend, meer energie, wat luider,... glasseffend klinken...

Beetje bij beetje komt de verbroedering, ZORG.tech-leden ontmoeten standhouders, standhouders ontmoeten ZORG.tech-leden, niet over het werk, dat is voor morgen, maar kennismaken, elkaar voorstellen, collega's voorstellen, elkaar 'anders' leren kennen, netwerken dus... dat is ZORG.tech ten voeten uit.

Een uiterst verzorgde walking dinner, waar we 'rond' wandelend konden genieten van menig kleurrijke gerechtjes, voortreffelijk gepresenteerd en fijn proevend, vlot bediend. Een spelend bandje op de achtergrond. De tafeltjes werden gevuld, bijschuivend, tussenschuivend, elkaar van drank voorziend, lachend, vertellend, veel te vertellen twee jaar lang...

MORGEN IS VANDAAG, DE DAG VAN HET CONGRES.

Nu is het serieus aan ingang A van de Ghelamco. Na de security check gaat het twee hoog naar de congresruimte,

het walhalla van de Gentse supporter. QR-codes worden ingelezen in ruil voor een congrespas met programma en standenplan. Een eerste verkenning aan de beurs met een halte ondertussen voor een koffietje en een broodje. De match kan beginnen met de aftrap in het auditorium van het Congres Circulair Bouwen door de voorzitter Erik Van De Wauwer. Hij bedankte alvast alle leden voor hun aanwezigheid, de standhouders voor hun medewerking en dito sponsoring en vooral de kringwerking Oost en West Vlaanderen voor de organisatie van dit event.

Oud burgemeester Daniël Termont had het over de samenwerking, solidariteit en professionalisme in ziekenhuizen en verwees meteen aan de wirwar en de onlogica van de vele ziekenhuisnetwerken, de eigenbelangen en vooral de onduidelijkheid van de wetgever over wat men wil en het dwingende karakter daarvan.

De Nederlandse Elphi Nelissen had het over de noodzaak van een circulaire bouweconomie en hoe de Nederlandse wetgever hiervoor een duidelijk kader getekend heeft.

Jeroen Vrijders van het WTCB had het over de praktijk van circulair gebouwen waarbij o.a. richtlijnen ter beschikking gesteld worden over hoe recuperatiemateriaal het best kan hergebruikt worden.

Visionair Joachim De Vos kreeg het auditorium stil met zijn kijk in de toekomst van slimme gebouwen in een circulaire economie en de noodzaak ervan al van bij het ontwerp future-proof te denken.

En op het einde werden de prijzen voor een sociaal project toegekend aan de biotuin voor kwetsbare jongeren van VZW Gooikenshoeve in Evergem, een nest schommel voor jongeren met een mentale en/of motorische beperking van Egmont en Hoorn in Gavere en tenslotte de relighting van Manege Dennenhof in Landegem met als doel hippotherapie en aangepast paardrijden voor personen met een beperking. De rest van de namiddag werd letterlijk naast het veld gespeeld, een bezoek aan en gesprekken met de standhouders. Een circulaire, we blijven bij de woordspeling,

wandeling van ongeveer 600 meter langs alle standen en standhouders. De ruime tijd die menigen onder ons nodig hadden om één rondje af te leggen, geeft blijk van de interesse en hopelijk van de vruchtbaarheid van deze beurs.

EN O JA, WAT GEBEURDE ER INTUSSEN MET ONZE PARTNERS?

Die werden bij de start van het Congres opgehaald door de oudste lijnbus van Gent die al lang de LEZ niet meer haalde en gevoerd naar de aanlegsteiger aan de Snepkaai. Daar 'scheepten' ze in op de Gents Barge, een reconstructie van een 18de-eeuwse trekschuit, één van de meest prestigieuze sociale tewerkstellingsprojecten in Vlaanderen. Het is het resultaat van een unieke samenwerking tussen de overheid, privébedrijven en de VDAB. De bouw van de Gentse Barge is een initiatief van wijlen Kapitein André De Wilde en Walter De Buck. Bij een uitzonderlijke warme en zonnige hemel voer de Gentse Barge de schilderachtige Leie op richting Sint-Martens-Latem. Onderweg werd er afgekoeld met een wijntje en een deintje, en een deuntje richting Astene. Daar werd aangemeerd bij het restaurant Au bain-marie voor een heerlijk tafelen aan de oevers van de Leie in een stijlvolle villa getekend door architect Henri Van de Velde. Ook daar moest veel verteld. Na de koffie werd weer ingescheept, stroomafwaarts, kronkelend langs de meanders van de Leie, het ruisen van het riet en de opvliegende watervogels, langs de optrekjes van menig BV richting Gentse Stede om weer vervoegd te worden met de partner in de beurs.

Afsluiten deden we met een drink in de foyer van de 'vips' met een muzikje op de achtergrond en een tombola waardebon voor de langblijvers. Afsluiten doen we ook met een groepsfoto van het organiserend team die meer dan content en fier mogen zijn op een super geslaagd Congres 2022.

Senioren fietsten door de bomen op donderdag 19 mei 2022

Het RMI meldde 'code rood' voor stormweer in Vlaanderen én dus ook voor Beringen, net op die éne dag dat de kringwerking Senioren van ZORG.tech hun eerste fietstocht organiseerden. Na weken van intense droogte snakte de heide in de stille Kempen naar een druppel water.

The place to be voor die eerste senioren fietstocht was het mijnmuseum van Beringen. Ondanks file-leed rond Brussel en Antwerpen waren de senioren van ZORG.tech met hun partner, 23 in getal, op tijd voor de koffie en dito koek. Marc Vanhees gaf het startschot stipt om half elf en met de zon in de rug verlieten we de mijnsite om links van de terril tussen de dennenbomen te verdwijnen richting Leopoldsburg. Net voor het binnenrijden van Leopoldsburg reden we langs de achterkant van het Kamp van Beverlo waar enkelen nog herinneringen hadden aan hun militaire dienstplicht. Via de jachtclub van Leopoldsburg volgden we het kanaal richting Lommel met op de oever bloeiende gele irissen en fluitekruid, hier en daar een witte waterlelie en opvliegende wilde eenden en ganzen. Marc Vanhees, organisator van de dag, leidde zijn troepen op letterlijk goede fietsbanen tot de eerste drankgelegenheid Lommelbroek. Die eerste verfrissing deed werkelijk deugd, de fietsomstandigheden waren immers, ondanks de voorspellingen, zonnig en warm.

Daarbij die molen, die mooie molen....de Leyssensmolen hielden we even halt voor een groepsfoto. De eeuwenoude graanmolen werd in 1797 in Olmen gebouwd en is intussen drie keer verplaatst. Nu molenwiek hij in Rattenbos. Veel tijd mochten we niet verliezen, want er stond een tiental kilometer verderop een tafel gedekt in De Grootte Hoef. Het weer begon te veranderen, de lucht kleurde grijzer en dreigender, de wind begon vervaarlijk op te steken. Voor alle zekerheid werden de fietstassen gedemonteerd en de fietsen gestald onder een afdak. De soep was nog niet uitgeschonken of een ware stortbui met de nodige rukwinden barstte los. Na een heerlijke maaltijd en bij de eerste zonnestrallen stapten we terug de fiets op richting Rattenbos. We passeerden de testbanen van Ford om dan weer te verdwijnen in de bossen.

Even verder hielden we halt bij de grootste Duits militaire

begraafplaats van WOII waar 39.000 soldaten begraven liggen, hun kruisjes netjes gerangschikt op rijen tussen bloeiende heide. Het hoogtepunt van deze fietstocht ligt wat verder: 'fietsen door de bomen' in Bosland, een unieke fietsbeleving waarbij je tot op tien meter hoogte tussen de bomen fietst. Op dit fietspad geraak je veilig in hogere sferen. Letterlijk, want via een dubbele cirkel fiets je helemaal tot tussen de boomtoppen, tot wel tien meter hoog. Het fietspad is in totaal 700 meter lang. Sommige van de senioren konden er niet genoeg van krijgen en reden het fietspad een tweede maal op en af. Intussen hadden we al gemerkt dat het voorbijje onweer, waar we zelf geen druppel van gevoeld hebben, zijn sporen had achtergelaten in gebroken takken en bladeren op het wegdek. Nu ging het richting de vallei van de Zwarte Beek met onder andere het Koersels Kapelleke.

WOLF!

En de wolf gezien onderweg? Je weet wel want daar begon het met dat beest. Neen..., maar de broer van Marc Vanhees zorgde dat we net aan de rand van het militair domein van Hechtel onze dorst konden lessen met een 'Wolf', een plaatselijk biertje. Het kappeleke lieten we letterlijk links liggen om weer te verdwijnen in de bossen richting terril van Be-Mine met het mijnmuseum als eindbestemming. De weg kronkelde dalend verder en het werd wat drukker. Een school meisjes-op-de-fiets passeerde ons in tegenovergestelde richting. Marc Govaerts had dit gezien en ging er letterlijk bij liggen, een slippertje met enkel wat schaafwonden. Geen nood, de wonde werd snel gereinigd en ontsmet door enkele medefietsers. Op een scheve fietsspiegel na was geen schade te bemeten. Net voor de terril blokkeerde een omgewaaide dennenboom de volledige breedte van de weg. Behulpzame senioren brachten de fietsen over de takken heen van de ene naar de nadere kant. Na een laatste korte beklimming van de zijkant van de terril lieten we ons uitbollen tot aan het museum waar de oud-mijnwerkers ons van koffie en Limburgse vlaai bedienden. Johan Beschuyt bedankte Marc met een mandje streekbieren... van West en Oost-Vlaanderen, en bedankte ook de collegae senioren voor de gezellige fietsdag en wenste iedereen een veilige terugtocht.

Fietstocht in Bree

De vroege ZORG.tech-leden die uit het verre West Vlaanderen met het ochtendgloren richting Beek Bree reden hadden misschien wel het grootste geluk van de wereld. Voor het eerst in 1073 jaar stonden er op die bewuste zaterdagochtend 25 juni 2022 zeven planeten op één rij. Deze waren met het 'blote' oog zichtbaar. Allicht hadden die ZORG.tech-leden meer oog voor hun GPS en het uurwerk, want alle deelnemers werden om negen uur verwacht in het hotel Mussenburghof voor een hartelijk weerzien, kort na het Congres, en een licht ontbijt. Het hotel ligt op de rand van Bree waar de tennisballen van Kim Clijsters net niet bij kunnen.

Staf Leën verwelkomde de groep van 23 fietsers en bedankte Yves Boonen voor de organisatie van deze Limburgse fietstocht om en rond Bocholt. Om tien uur werd het startschot gegeven. Nog geen half uur later kregen we een berg van eerste categorie voor de wielen. Bree ligt immers op de rand van het Kempens Plateau dat een steile rand heeft waar de hoogte vrij abrupt toeneemt van 40 tot 60 meter. De eerste stop op de Kempenheuvel, het woord zegt het zelf, was een welgekomen halte om het hoogteverschil met een 'Paix Dieu', een speciaal biertje, door te spoelen. Wanneer de hartslagen terug op peil waren reden we Oudsbergen binnen, een gemeente die pas op 1 januari 2019 ontstond uit de fusie van Meeuwen-Gruitrode en Opglabbeek. De naam verwijst naar de Oudsberg, een natuurgebied bestaande uit landduinen dat aan beide voormalige gemeenten grenst. Via de deelgemeente Ellikom daalden we af naar de vallei van de Abeek, een intact biotoop. De beek werd nooit rechtgetrokken en de waterhuishouding is nagenoeg in originele staat bewaard.

We reden in Peer even rond het vakantiepark Erperheide en via Grote Brogel kwamen we in Reppel aan. Dit is de andere kant van de Abeek waar er zich op de beek verschillende watermolens bevinden zoals de Binkermolen en de Voorste Luysmolen. We passeerden trouwens de Reppelmolen, omgebouwd tot sporthotel en gekend om zijn vele visputten met forel.

Het is intussen al ruim over de middag en tijd dus voor een aperitiefje en een paar lopende meters tapasplank in B&B Truyenhof. Net voor de bocht naar de B&B zien we nog het Sterrenkapelletje van Gerdingen. Mensen die iemand verloren hebben, kunnen in een brievenbus bij de nieuwe Sterrenkapel sterrenpost achterlaten.

Via een ommetje door Reppel ging het richting Bocholt centrum waar we zowaar naast de brouwzaal van brouwerij Martens op het terras van de Bierketel een 'Sezoens' van Martens dronken. Brouwerij Martens is een bierbrouwerij,

opgericht in 1758 en de tweede grootste brouwerij van het land. Misschien niet zo goed gekend in Belgenland, maar hofleverancier voor de blikjes pils van den Aldi, de Carrefour of Cora. Rechtover de Bierketel staat de kerk van Bocholt en het was menig ZORG.techer opgevallen dat er net na de toren een 'andere' steen werd gebruikt. Blijkt nu, volgens een Nederlandse passant aan het terras en toevallig de conservator van het Torenverplaatsingsmuseum van Bocholt een hele klus te zijn geweest. Begin vorige eeuw werd de kerktoeren verplaatst. Door de grote bevolkingstoename was het nodig de St.-Laurentiuskerk te vergroten. De pastoor en burgemeester hoorden dat twee mannen het hadden klaargespeeld om het ontvangstlokaal van het Damstation in Antwerpen in zijn geheel te verplaatsen. Zij vroegen het duo de torenverplaatsing te regelen. Onder leiding van ingenieur Weiss en aannemer Morglia krikten de Bocholtenaren hun kerktoeren twee centimeter los van zijn funderingen en verplaatsten ze hem 9,4 meter. Vandaar de 'torenkruiers', de bijnaam van de inwoners van Bocholt. Van Bocholt naar Bree is het een wipje via de fietsersbrug over het kanaal Zuid-Willemsvaart, een lateraal kanaal van de Maas. Het kanaal vormt daarmee een kortere route voor de scheepvaart tussen het Belgische en het Brabantse/Gelderse deel van de rivier de Maas. We reden nog door enkele gehuchten om en rond Bree om terug langs het kanaal bij onze vertrekplaats in Beek, deelgemeente van Bree aan te komen. Na wat oprisingswerk namen we het aperitief buiten in de zon op het achterterras en genoten van een heerlijke afsluitende maaltijd. Net voor het avondrood reden we huiswaarts... De planeten op één rij hebben we niet meer gezien....

Dubbel doel bereikt:

HYGIËNE EN VEILIGHEID

Mechanische sequentiële wastafelmengkraan 2640BEL

- Sequentieel openen en sluiten op koud water
- Securitouch thermische anti-verbrandingsisolatie
- Beperkte hoeveelheid stilstaand water in het lichaam
- Functie thermische spoeling zonder hendel te demonteren
- Het is mogelijk de uitloop te blokkeren

DELABIE, expert in sanitaire voorzieningen en kranen voor zorginstellingen, biedt unieke oplossingen die beantwoorden aan specifieke vereisten op het gebied van hygiëne en veiligheid.

Meer informatie op delabiebelux.com

NIEUWE LEDEN 2022

Juni 2022

Sylvie Vercammen
Heilig Hart Ziekenhuis
Bart Verhoeven
M.P.I.-Oosterlo vzw
Stijn Verplaetsen
R.Z. Heilig Hart
Hanne Rekkers
Jessa Ziekenhuis vzw
Tonny MASSA
Groep Philippus Neri SON
Karel Fonck
OCMW Temse

Mei 2022

Nathalie Defreyne
UZ Gent
Stijn Huskens
Jessa Ziekenhuis vzw
Tanya Saro
Jessa Ziekenhuis vzw
Nick Van Breda
Ter Heide
Wouter Dewulf
PC dr. Guislain
Matthias Verniers
WZC Veilige Have VZW
Robby Penne
A.S.Z. av
Kristoff Stevens
PIVH
Nina De Kerpel
Vitaz
Andrew De Bruyne
A.Z. Monica vzw
Elke Brabant
Vitaz
Kris De Vos
CAW Oost-Vlaanderen vzw
Bruno De Decker
Onze Lieve Vrouw Ziekenhuis
Jeroen Jaxsens
Mintus
David Van Eykeren
AZ Diest
Marc De Rocker
De Triangel
Hans Staessens
De-Kade vzw
Jan Langedock
de Vleugels

April 2022

Hilde Cailliau
VZW Gezondheidszorg
Bermhertigheid Jesu
Katrien Hebbelinck
A.S.Z. av
Pascale Vanthemsche
Ziekenhuis Netwerk Antwerpen
Pascal De Ceuleners
DVC Heilig Hart Deinze
Sofie Verbeke
Vitaz

Februari 2022

Dirk Focquet
Karus vzw
Karolien Bracke
Heuvelheem
Laura Sioen
UZ Gent
Peter Lacres
UZ Gent
Erwin Dilissen
Noorderhart -
Mariaziekenhuis vzw

Januari 2022

Taufik Azzuz
GZA vzw Ziekenhuizen
Tamara Van Kerrebrouck
AZ Delta vzw
Sven De Mulder
Elmer vzw

SEMINARIE

ICT IN DE ZORG

27/09/2022

www.zorgmagazine.be/events

AZ Sint-Maria Halle ZKT straffe Projectmanager Infrastructuur

- Je bent een inspirerende technische kracht
- Voorstudies zet je om in realisaties
- Je bent een geboren coördinator

meer info op jobs.sintmaria.be

BWT: uw partner voor een perfecte behandeling van het hele watertraject in de zorgsector

De volledige watercyclus

Doorheen het hele productieproces bieden de oplossingen van BWT een antwoord op al de uitdagingen die water in de zorg- en gezondheidssector met zich meebrengt.

Ondersteuning van A tot Z

Van bij de audit van de behoeften tot aan de exploitatie van de installatie zet BWT al haar competenties op een volledig geïntegreerde wijze in.

Een 360° totaalaanbod

Apparatuur, waterbehandelingsproducten en de daarbij horende diensten voor alle types water in de zorg- en gezondheidssector.

Innovatie

BWT innoveert continu om de waterkwaliteit te verbeteren, de bedrijfskosten te verlagen en de prestaties te optimaliseren.

Een project? Contacteer ons voor een afspraak via equipment@bwt.be of **02 758 03 10**.